Влада – Радам !

Голос України

Газета Верховної Ради України

№ 159 (909) ♦ Субота, 20 серпня 1994 року ♦ Ціна договірна

Любительство — від слова «любити»

Власне кажучи, цей знімок — любительський, його зроблено нашим читачем, колишнім професіоналом-шахтарем, донбасівцем. І люди на знімку — не артисти, теж аматори, й інструменти у них аматорські. Лиш привід повеселитися у них — цілком поважний: кінець літа, кінець жнив.

Що б там не казали, у любительстві є своя притягальна сила. Адже людство починалося з любителів і продовжує жити-виживати часто саме завдяки їм. Кілька років тому, коли в державі замаячив привид розрухи й голоду, коли власний шоколад вже поїли, а їхньої жувачки ще не завезли — околиці наших великих і малих міст побачили армію любителів-городників. Багато хто з цих смішних людей вперше бачив зблизька живу землю. Місцеві професіонали-городники з діда-прадіда, зазирали через межу й іронізували: «Що то вони там культивують? Чи не банани? А може, снікерси? Ги-ги-ги...» Але минуло літо-друге — вже не сміються. Банани не банани — щось таки виросло.

Дивно виходить: професіонал може швидше дискредитувати себе і свою роботу, аніж любитель. Приміром, любитель випити — просто веселий чоловік, а от професіонал випивки — то вже зовсім інакше називається, не при столі будь сказано. Перший може це діло кинути, другий змушений іти до кінця, професія зобов'язує.

Йдеться, звісно, не про те, щоб виправдовувати дилетантизм. Але варто пам'ятати, що любительство походить від хорошого слова — «любити».

Фото Дмитра ПЕЧКОВСЬКОГО.

Продиктовано в номер

У найближчі три місяці в Україні збережуться два валютні курси

Про це повідомив учасникам «круглого столу», проведеного за ініціативою регіонального представництва Світового Банку в Україні, радник Президента України Анатолій Гальчинський. Він зазначив, що поки що існуватиме як офіційно регульований курс українського карбованця, так і ринковий.

За даними Інституту світової економіки і міжнародних відносин, до цього часу «долю валютного курсу вирішували 5—7 банків", повідомив Анатолій Гальчинський. Ситуація безперечно зміниться, коли через місяць в Україні почне функціонувати Міжбанківська валютна біржа.

Радник Президента також поінформував про те, що Національний банк разом із Кабінетом Міністрів визначатиме граничні коефіцієнти відхилення офіційно регульованого та ринкового курсу.

На думку науковців, фіксований курс поступово «підтягуватиметься" до більш реалістичного, що обумовить його уніфікацію.

Найближчим часом передбачаються зміни у порядку продажу валюти державі. Так, замість 50 відсотків обов'язкового продажу валюти за фіксованим курсом тепер підприємства продаватимуть 40 відсотків, а решту 10 — за ринковим.

За повідомленням Анатолія Гальчинського, іноземна валюта в першу чергу буде використана на погашення зовнішнього боргу.

Побачимо...

На Закарпатті розпочалися зйомки документального фільму про відомого політичного діяча, «хрещеного батька» Празької весни-68, голови Федеральних зборів ЧСФР, нині покійного Олександра Дубчека.

Стрічку знімає братиславський режисер Юрій Лігозіт. Разом з ним прибули очевидці сумних подій 68-го. Вони мають намір записати свої спогади у тих краях, куди закинула їх тоді тоталітарна радянська система. Відомо, що О. Дубчека разом з соратниками — членами політбюро та уряду, іншими державними лідерами доправили на аеродром у Мукачевому, а звідти вивезли в ліси Закарпаття.

Зйомки проходитимуть також у інших містах, де після відсторонення від влади перебував О. Дубчек: у Братиславі, Москві, Киргизстані. Намір документалістів — створити правдиву розповідь про цю видатну людину.

Черевички для Оксан

Художньо-технічна рада АТ «Кременчуцьке виробниче торговельне взуттєве об'єднання» затвердила 80 моделей взуття на друге півріччя. Підписано також і протокол намірів сторін з італійською фірмою «Конті» щодо оновлення асортименту продукції.

Сучасним полтавським парубкам, на відміну від гоголівського козака Вакули, вельми пощастило. За черевичками для коханої Оксани не треба летіти верхи на чорті до цариці в Петербург, достатньо дістатися до Кременчука.

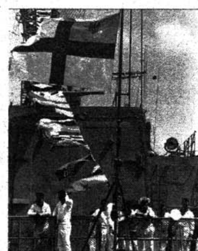
Кременчуцьке взуття як для жінок, так і для чоловіків та дітей має в Україні незмінний попит.

Читайте в суботньому номері

5 стор.

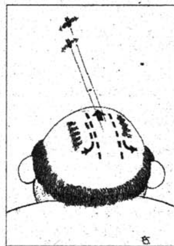
«Рішення про продаж суден необгрунтоване, його треба розглядати на урядовому рівні...»

Чи перейдуть наші судна під прапор ВМС США?

6 стор.

Дивно у нас виходить: украв мішок — ти злодій, якщо розкрадаєш державу ешелонами — ти комерсант.

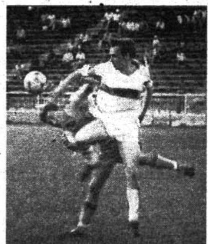

Дядька бийно ... довбеню

11 стор.

7 вересня — національна збірна країни з футболу на полі Республіканського стадіону в Києві проведе перший у своїй історії офіційний матч.

З мрією про команду зірок

У комісіях Верховної Ради України

Депутати Комісії з питань боротьби з організованою злочинністю і корупцією взяли участь у роботі Міжнародної науково-практичної конференції «Стратегія і досвід боротьби з організованою злочинністю та нелегальним наркобізнесом», яка проходила у Києві. Голова Комісії Григорій Омельченко запропонував її учасникам — представникам 30 країн світу — звернутись до Організації Об'єднаних Націй з проханням уніфікувати законодавство держав — членів ООН, спрямоване на боротьбу з наркобізнесом і наркоманією. Йшлося про укладення угод на урядовому рівні щодо співпраці і взаємодопомоги в цій сфері, обміну кримінальною інформацією. На основі таких угод було б доцільно потім підписати відповідні договори про співробітництво міністерств внутрішніх справ країн — учасниць конференції. Комісія намічає підготувати на розгляд Верховної Ради зміни і доповнення до Кримінального кодексу, які посилять відповідальність за скоєні злочини, пов'язані з наркотичними засобами.

У Комісії з питань оборони і державної безпеки завершено доопрацювання пропозицій щодо змін і доповнень до Закону про Службу безпеки України. Законопроект стосовно цього намічається внести на пленарні слухання найближчим часом, оскільки практика застосування названого закону вимагає уточнення окремих його положень, приведення їх у відповідність до інших, уже чинних законодавчих актів у цій сфері.

Прес-центр Верховної Ради України.

Військові маневри заради миру

Головним питанням зустрічей Головнокомандуючого об'єднаними Збройними силами НАТО в Атлантиці адмірала Пола Міллера з українськими воєначальниками під час дводенного візиту в Україну було питання реалізації планів і намірів, що стосуються програми «Партнерство заради миру». Про це повідомив на брифінгу в Міністерстві оборони України міністр оборони України Віталій Радецький.

«Недавні морські маневри у Чорному морі біля берегів Болгарії під назвою «Бриз-94», які проводились за участю військово-морських сил країн-учасниць «Партнерство заради миру», переконливо свідчать, що ми маємо спільні інтереси, пов'язані із збереженням миру в регіоні і здатні відпрацювати ефективний механізм захисту цих інтересів», — підкреслив Віталій Радецький. «В цілому ми розцінюємо візит адмірала Пола Міллера в Україну як дуже плідний», — відзначив міністр оборони України.

За його словами, під час зустрічі обговорювалось також питання про поділ Чорноморського флоту, під час якого сторони зійшлися на тому, що тут необхідно враховувати інтереси як Росії, так і України. Віталій Радецький додав, що у переговорному процесі намітилось зрушення, що стосується взаємодії флотів у Чорному морі.

«Ми маємо намір співробітничати з українськими військовими і проводити їх навчання на різних рівнях, включаючи начальників штабів», — підкреслив адмірал Пол Міллер. Віталій Радецький і Пол Міллер повідомили журналістам, що питання про входження України в НАТО не обговорювалось, і воно не стоїть, виходячи з української військової доктрини, яка передбачає неприєднання до будь-яких військових блоків.

Віталій Радецький також висловив щире співчуття колегам з НАТО з приводу кончини Генерального секретаря НАТО доктора Манфреда Вернера, діяльність якого була пов'язана з забезпеченням миру і злагоди в Європі.

* * *

Міністр закордонних справ України Анатолій Зленко прийняв Головнокомандуючого Об'єднаними Збройними Силами НАТО в Атлантиці адмірала Пола Міллера. Обговорювалися питання участі України в програмі «Партнерство заради миру», внесок НАТО в систему колективної безпеки в Європі, поступове перетворення Північно-Атлантичного альянсу з суто військової на військово-політичну організацію.

Укрінформ.

Хто є хто

«МИ ОРІЄНТУЄМОСЬ НА ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ШЛЯХ РОЗВИТКУ»

Іван Сергійович Чиж. 42 роки. Народився і виріс на Хмельниччині. Трудове життя розпочав причіплювачем на тракторі. Далі армія, повернення додому. Працює секретарем сільської Ради. Вчиться на факультеті журналістики Київського університету. Потім — районна, обласна газети.

З 1985 року — на партійній роботі: відає зв'язками з Радами, політичними та громадськими організаціями. Як народний депутат України працює в Комісії соціальної політики й праці. Голова соціалістичної фракції у парламенті.

Одружений. Має дві доньки.

Наша розмова розпочалася, як кажуть, з прямого запитання:

— Вас обрали головою Соціалістичної фракції. Яку мету ставить перед собою ця група у парламенті?

— Наша мета абсолютно узгоджується із завданнями, які ставить перед собою Соціалістична партія, і діє в руслі лівого блоку в цілому. Ми працюємо з усіма, хто прагне повернути наше життя до трудової людини. Тієї, яка створює матеріальні блага і яка повинна нормально жити. Ми категорично проти тих, хто намагається одержати матеріальні переваги за рахунок інших. Отож наша фракція координує роботу депутатів у Верховній Раді, які представляють нашу партію, і тих, хто її підтримує. Фракція ініціює і втілює у життя проекти, пов'язані з соціальним захистом людей, розблокуванням виробника, створенням нормальних умов для розвитку економіки.

Ми категорично проти того, щоб спочатку руйнувати, а потім на цьому згарищі щось створювати. Процес творення повинен проходити на нашому національному грунті, на тому, що маємо, з урахуванням особливостей України у соціально-економічній і духовній сферах. Все, що зорієнтовано на державність, на людину, на розвиток України, — мета нашої діяльності. Наш лозунг: держава для людини, а не людина для держави.

— Ви сказали, що співпрацювали з людьми, які не входять до вашої фракції. Хто вони?

— Сама фракція складається не тільки з членів Соціалістичної партії. Є в ній позапартійні, є комуністи, є аграрники. З нами ті, хто поділяє наші орієнтири, про які я вже говорив. Зрештою, у нас немає антагонізму з більшістю народних депутатів, які працюють на людину і її інтереси. Всі ж бачать: не можна вичікувати, треба робити кардинальні кроки в нашому житті, треба енергійніше рухати законопроекти, які спрямовані на оздоровлення суспільства. Ми з тими, хто так робить і так мислить.

Якщо ваше запитання з підтекстом, про певні угруповання у Верховній Раді, то тут теж ніяких секретів немає: у тактиці і стратегії нашої роботи, безперечно, виникають союзи, блоки чи групи, склад яких змінюється залежно від конкретних ситуацій, питань, що розглядаються у сесійному залі і в комісіях. Адже нічого закостенілого в парламенті бути не може, інакше він просто приречений. За великим рахунком, якщо хочемо змінити своє життя на краще, ми всі — одна фракція, зв'язана єдиною метою. Принаймні такою мені хотілося б бачити Верховну Раду України.

— Часто, Іване Сергійовичу, запитують: чи є у вас якісь розходження з Комуністичною партією та її фракцією?

— Це питання і просте, і дуже складне водночас. Ви ж знаєте, що Соціалістична партія створилася після заборони Комуністичної, вона послідовно добивається, щоб зняти заборону з Компартії. Та й ідейні засади у нас близькі. Зрештою, нам вдалося щось зробити у Верховній Раді тільки завдяки виваженості представників комуністичної фракції, її готовності до конструктивної діяльності, навіть поступаючись інколи власними інтересами.

Скажімо, коли ми формували комісії і їх керівників, свідомо погодилися взяти для себе менше, аби тільки розблокувати діяльність Верховної Ради і йти далі, не затримуючись на поділі портфелів.

Відмінності? Я б не хотів заглиблюватися в них. Є в нас розходження, скажімо, у питаннях про власність, у деяких аспектах духовності.

Ми орієнтуємося на європейський шлях розвитку, на європейський соціалізм, і цим усе сказано.

— Над якими законопроектами працює нині ваша фракція для швидшого виходу з економічної кризи?

— Фракції, як і комісії Верховної Ради, беруть участь у творенні практично всіх законопроектів. Але з тих, які найважливіші, найближчі до завершення, це — визначення межі малозабезпеченості, мінімального споживчого бюджету та інших, що безпосередньо стосуються життя людини. Це нам болить, це близьке нашій фракції. Через законодавство ми здійснюємо захист людини праці. Ви ж дивіться. Нині розрив між тим, хто живе за межею бідності і хто — досить пристойно, десь у п'ятдесят разів! Ось які полюси. А в інших, цивілізованих, країнах цей розрив не більш як у сімвісім разів. Країна, яка має такі контрасти, приречена, вона не має перспективи. З цього ми й виходимо у своїй діяльності.

Ми ініціювали питання про повернення боргу вчителям, шахтарям, лікарям, всім, хто за свою працю одержує неадекватну плату. Зрештою, наша фракція наполегливо працювала над стратегічним документом Верховної Ради — Основними засадами економічної політики на кризовий період, з доповіддю з якого виступив Олександр Олександрович Мороз. Ми намагаємося внести в роботу законодавчого органу конструктив, а не деструктив.

Верховна Рада має працювати, а не зависати в політичних дискусіях. Протягом першої сесії ми вирішили основні організаційні питання і підготували ряд найважливіших проектів законів. Впевнений, що друга сесія швидко, оперативно розгляне закони, які мусять дати новий поштовх економіці України, захистять людину у цей важкий, перехідний період.

Вів інтерв'ю Анатолій КРАСЛЯНСЬКИЙ.

Гриміли Карпати і кипів Дунай

Цими днями виповнюється рівно півстоліття, як було визволено від німецько-фашистської окупації останні міста й села на південному заході України — Білгород-Дністровський (колишній Аккерман), Ізмаїл та навколишні населені пункти. Сталося це в результаті успішного проведення військами 2-го і 3-го Українських фронтів у взаємодії з моряками Чорноморського флоту і Дунайської військової флотилії стратегічної Яссо-Кишинівської операції. Її було здійснено 20—29 серпня 1944 року. Перед нашими військами, що наступали, ставили головну мету: вщент розгромити угруповання німецько-фашистських армій «Південна Україна», вигнати окупантів за межі України й Молдови, вивести Румунію з війни на боці Гітлера.

Наступ радянських військ розпочався одночасно на 580-кілометровій лінії фронту — від Південних Карпат по Дністру аж до Чорного моря. Гітлерівці не чекали, що радянське командування після жорстоких боїв у Центральній Україні буде здатне згуртувати мобільні танкові й механізовані сили, щоб штурмом брати карпатські перевали, форсувати Дністер, Прут та інші річки, а з моря увійти у води Дунаю. Але відбулося саме так. У перші два дні наступу безперервно гриміли від вибухів Карпати й кипіла дунайська вода. А вже на третій день фашисти не витримали, майже припинили опір, кинулися навтікача.

Наші війська визволили останні населені пункти України, Молдову, вступили на територію Румунії. Саме в ці дні в Румунії спалахнуло народне повстання проти режиму фашистського диктатора маршала Йоне Антонеску. Мені довелося бути безпосереднім свідком цих драматичних подій, коли численні підрозділи румунської армії, які ще вчора з одних окопів з гітлерівцями вели по нас вогонь, сьогодні масово переходили на наш бік і плече до плеча з нами йшли в атаки на фашистів.

В успішно здійсненій Яссо-Кишинівській операції наші війська розгромили 22 німецько-фашистські дивізії, взяли в полон 208,6 тисячі гітлерівців (у тому числі 25 генералів), захопили понад 2 тисячі гармат, 340 танків, 18 тисяч автомашин, багато іншої бойової техніки. Румунію було виведено з фашистського блоку, вона оголосила війну Гітлеру.

Володимир ЧЕРКАС.

КИТАЙ СТАНЕ БЛИЖЧИМ

Як стало відомо кореспондентові Укрінформу з офіційних джерел, 6—8 вересня на запрошення Президента України Леоніда Кучми Україну з офіційним візитом відвідає Голова Китайської Народної Республіки Цзян Цземінь. Передбачається, що в ході візиту відбудуться зустрічі Цзян Цземіня з Леонідом Кучмою, Головою Верховної Ради України Олександром Морозом, Прем'єр-міністром Віталієм Масолом, міністром закордонних справ Анатолієм Зленком.

Очікується, що буде підписано ряд важливих українсько-китайських документів: угоди про співробітництво в галузі торговельного морського судноплавства, у військово-технічній галузі, про охорону навколишнього середовища, про поштовий і електричний зв'язок, а також угоди між міністерствами закордонних справ в галузі інформації та між Міністерством внутрішніх справ України і Міністерством громадської безпеки КНР.

Намічається обговорити хід виконання вже діючих договорів і угод, а також перспективи розвитку договірно-правової бази двостороннього співробітництва.

IV МІЖНАРОДНИЙ КНИЖКОВИЙ ЯРМАРОК

відкривається 23 серпня у Запоріжжі під егідою створеної у лютому Української книжкової асоціації

Як повідомив директор видавничо-поліграфічної фірми «Інтербук—Хортиця» Анатолій Гужва, на ярмарок до Запоріжжя прибудуть представники 110 найбільших книговидавничих та торговельних фірм України, Росії та Білорусі. Подією зацікавилася відома американська видавнича компанія «Махаон», що випускає книги та журнали для дітей. У дні ярмарку відбудеться банкет-презентація «Махаону» в Україні.

Очікується, що у Запоріжжі буде представлено близько тисячі назв на будь-які смаки, особливо дитячої, детективної та історичної літератури. Самі лише господарі запропонують партнерам щойно видрукувані перші п'ять книг із серії «Чарівні казки», а саме твори Олександра Волкова, Ернста Теодора, Амадея Гофмана, Джона Рональда, Руена Толкіна. Останнього дня всі охочі зможуть придбати ці книги за значно нижчими, ніж у магазині, цінами.

ЧОМУ НЕ ВІДБУЛИСЯ ВИБОРИ НАРОДНИХ ДЕПУТАТІВ УКРАЇНИ В КИЄВІ

Центрвиборчком оприлюднив результати повторних виборів народних депутатів України. Вони, як і прогнозувалося, не змогли заповнити всі вакансії у Верховній Раді України. Серед них вільних депутатських мандатів — 13 — у Києві. Поведінку киян дехто напівжартома-напівсерйозно пояснює примхами погоди: то вона сприятлива для дачних справ, то дощ заважає, то пляжна пора на часі. Невже метеофактори зіграли вирішальну роль в політичному житті Києва?

Звичайно, ні. Відповідь на ці питання слід шукати, перш за все, в аналізі соціально-економічних процесів, що відбуваються у країні в цілому і в її столиці зокрема.

Згадаймо, що рішення про дострокове переобрання Верховної Ради України, прийняте наприкінці минулого року, і процес його здійснення відбувалися на фоні кризи, поглиблення якої неминуче вело до національної катастрофи. Суспільство, не маючи чітко означених орієнтирів розвитку, дедалі більше втрачало перспективу. Деструктивні процеси у всьому — від природного середовища й продуктивних сил до суспільної свідомості і психології — стали набувати необоротного характеру. В масовій свідомості все більше поширювались настрої розпачу, зневіри і безвиході.

Київ, який завжди славився високим виробничим потенціалом, майстерністю робітників, інтелектом наукових колективів, розвитком культури і мистецтва, надзвичайно болісно і суперечливо переживав кризу. Не секрет, що багато державних підприємств, де міститься більшість робочих місць, через різні економічні та фінансові причини не можуть працювати на повну силу. Про що ж думають їхні робітники, працюючи неповний тиждень або перебуваючи невизначений час на так званих «канікулах»? Дуже часто висококваліфіковані спеціалісти, не знаходячи відповідного застосування своїм силам, інтенсивно «вимиваються» із сфери матеріального виробництва і розпорошуються в різних комерційних структурах, включаються в діяльність, далеку від своєї спеціалізації. Робітники часто перетворюються на безробітних або напівбезробітних, намагаються шукати засобів до існування поза місцем своєї основної роботи. Частина робочої сили емігрує, частина — люмпенізується, поповнюючи ряди антисоціальних елементів.

В місті особливо помітно, яких потворних форм набули виробничі відносини. Організація виробництва, спосіб поєднання виробника з засобами праці, розподіл матеріальних благ часто мають абсурдний вигляд. Порушено елементарну залежність між кількістю і якістю праці, затраченої на виробництво певного товару, і його вартістю, між працею і заробітком, між вартістю і цінами тощо. Одні одержують величезні суми практично ні за що, інші — майже нічого за виснажливу працю. А жити добре хочеться всім. Та ще й спокуси поруч — шикарні магазини, ресторани, казино... Словом, є все, чого душа бажає. Але вона, душа, страждає. Адже звичаї, норми, цінності та смаки нашого народу зазнали нищівної руйнації. Особливо трагічні наслідки цього процесу видно на підростаючому поколінні. Воно виховується в атмосфері духовного зубожіння, спустошення, бездушності, аморальності, зневаги до своїх батьків, невіри у майбутнє. Некритичне перенесення на наш національний грунт сумнівних цінностей та моральних норм сучасної масової культури західного світу вкрай деформували свідомість, психологію населення міста взагалі, а молоді — особливо. Не допомагають спроби реанімації релігійної свідомості — в середовищі, де панує зло, насильство, аморальність, вони виглядають інколи не досить щирими.

Київ значною мірою несе на собі також відображення проблеми протистояння різних регіонів України. А що воно існує, досить відчутно показали вибори Президента України! Столичне місто, приваблюючи своєю сутністю вихідців із різних областей країни (часто найбільш енергійних, освічених, талановитих, амбіційних!), сьогодні становить конгломерат їх світосприйняття, традицій, уподобань тощо. Але все ще не відбулася самоідентифікація їх як частини всього українського суспільства, самоусвідомлення його дійсної сутності.

Точка зору

Тому соціально-політичні орієнтації населення Києва досить полярні, суперечливі, особливо щодо шляхів розвитку України. Аналіз соціологічних даних свідчить, що тут менше, аніж на Сході та Півдні, покладають надію на входження України до рубльової зони. З другого боку, вдвічі більше киян вважають, що Україну здатні вивести з кризи партії, які виступають за інтеграцію з Росією, а Рух та інші національно-демократичні сили називають у цій якості значно менше громадян. Проте Київ — один з регіонів, де найбільше поширені проринкові настрої, тому тут значна частина населення позитивно ставиться до політиків, що виступають за капіталістичний розвиток України, і тільки четверта частина — проти. Більшість киян вважає, що причина важкого економічного становища — «відсутність змін».

Отже, політична влада стала для киян вузлом, в якому переплелися всі їхні проблеми, соціальні інтереси і, водночас, способи їх здійснення. Проте жодна політична партія не висунула чіткої програми перетворення суспільних відносин. Основна мета, шляхи, способи й принципи її здійснення були сформульовані абстрактно й розпливчато, ніби постійно коригувались іншими. З жодної програми не було зрозуміло, чого ж насправді прагне відповідна політична сила, інтереси яких верств населення відображає, на яку соціальну базу насправді (а не декларативно!) спирається, якими принципами керується.

В таких умовах виборці змушені були більше орієнтуватися на особистість кандидата в народні депутати. Серед значної їх кількості (всі рекорди побив Ленінградський виборчий округ № 8 — тут балотувався 31 кандидат) були досить відомі в місті та Україні люди. Зокрема, народні депутати С.Головатий, І.Заєць, члени уряду в різні часи В.Лановий, Ю.Костенко, К.Морозов, відомий юрист В.Медведчук, колишній мер І.Салій, підприємець С.Юфа та багато інших. Всім їм робить честь те, що вони винесли свої погляди на суд киян в той час, коли багато відомих «златоустів» парламенту попереднього скликання, яких вибирали в Києві, подалися в інші краї (що не завжди принесло їм успіх).

Вибори дали змогу сформувати київську депутацію у Верховній Раді тільки на 21 відсоток. Більша популярність націонал-демократів у Києві зумовила те, що всі п'ять обраних депутатів були «рухівськими» кандидатами, однак та обставина, що у більшості київських округів вибори не відбулися, свідчить, що кияни розчаровані у всіх політичних партіях, у тому числі (хоч і меншою мірою) у Русі. Може, справедливим є висновок київських комуністів: «Демократам кияни вже не вірять, а нам — вони ще не вірять»?

Проте є ще один фактор, який істотно вплинув на перебіг виборів у Києві. Це недосконалість виборчого закону, за яким обирали нову Верховну Раду. Головним його недоліком, що вилився в серйозну юридичну і політичну помилку, стала ст. 46, котра в поєднанні зі ст. 43 встановлює занадто жорстку умову обрання депутата: наявність кворуму в 50% усіх зареєстрованих виборців та отримання не менше 50% голосів тих, хто взяв участь у виборах (абсолютна більшість). У виборчому законі, за яким обирали Верховну Раду минулого скликання, остання норма мала місце для першого туру голосування, де дійсно відбувається відбір кандидатів найпрохідніших поглядів. У другому турі з двох кандидатів перемагав той, хто отримував більше голосів, ніж суперник. Якби у 1990 році в другому турі голосування застосовувалась норма абсолютної більшості, у Верховній Раді недорахувались би майже 100 депутатів. Ситуація, якої тоді вдалось уникнути, далася взнаки сьогодні. Багатомільйонні додаткові витрати з бюджету, напівдієздатний парламент — така ціна цієї помилки.

А в тому, що це помилка, сьогодні вже немає сумніву. Дійсно, зважаючи на невисокий рівень ідейно-громадянської активності, в багатьох випадках, коли у голосуванні брало участь 51—54% виборців, потрібно, щоб ідейні платформи двох кандидатів поділяли всі без винятку виборці. В разі, коли незначна кількість виборців має інші позиції (а що це так, ми сказали вище), вибір унеможливлюється. Що ж, тоді меншість має більшу вагу?

Крім того, як випливає зі стенограми обговорення цього питання, Голова Верховної Ради акцентував увагу лише на необхідності встановити норму 50% ± 1 як умову визнання виборів дійсними, а переможця в другому турі визначати за відносною більшістю отриманих голосів, тобто як і на виборах 1990 року.

Показово, що нинішній Закон «Про вибори народних депутатів України» надзвичайно ліберальний щодо висування кандидатур, коли будь-який «хороший хлопець» може пройти необтяжливу процедуру і зареєструватися як кандидат у депутати, стає подвійно несправедливим на завершальній стадії виборів. Він не тільки створює надзвичайно жорсткі умови для обрання, а й у разі невиконання цих умов позбавляє права повторно виставляти свої кандидатури дійсно гідних людей.

Необхідно також звернути увагу на психологічний аспект поведінки виборців. Як свідчать дані соціологічного дослідження центру «Демократичні ініціативи», на момент виборів 42% виборців точно визначилися, за кого будуть голосувати, а 35% вважали, що саме їхній кандидат достойний бути народним депутатом. Якщо порівняти ці цифри з кількістю киян, які беруть участь у виборах, то стане зрозуміло, що це і є та свідома, громадянсько активна частина, яка сягає половини від усіх виборців. Але, віддавши голос за «свого» кандидата в таких драматичних виборах, як, наприклад, весною в Артемівському окрузі № 1, де найбільше голосів набрав В.Медведчук, або Печерському № 11 (О.Божко) чи Подільському № 13 (І.Салій), вони втрачають інтерес до повторних виборів з участю інших кандидатів і не беруть в них участі.

Отже, для того, щоб уже сьогодні київська депутація стала значно чисельнішою, якщо не в повному складі, Верховній Раді України необхідно звернути увагу на те, що закон має відображати потреби життя, не бути відірваним від сьогодення. Тому варто, як пропонують багато депутатів, серед яких В.Марченко, І.Заєць та інші, а також спеціалісти-юристи, політологи, зважаючи на ситуацію, що склалася в Києві та інших місцях, задля формування повноцінного парламенту, збереження коштів і сил, які довелося б витратити на проведення наперед безрезультатних повторних виборів, переглянути нарешті ст. 46 Закону України «Про вибори народних депутатів України» і в п. 2 зафіксувати норму відносної більшості голосів, отриманих кандидатом у другому турі голосування, як умову перемоги на виборах.

Олександр САЄНКО,
кандидат філософських наук;
Юрій КРУПКА,
кандидат юридичних наук.

ВЕСЬ СВІТ — ПАРЛАМЕНТ, А ЛЮДИ В НЬОМУ — СПІКЕРИ

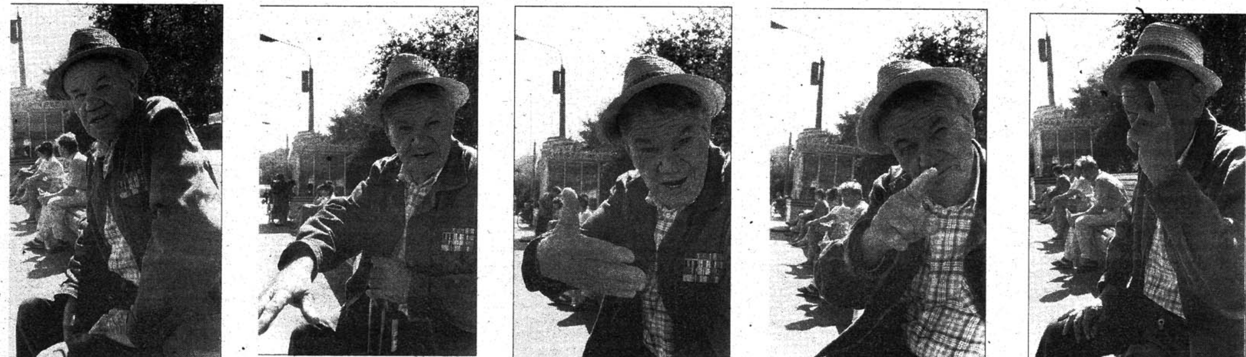
Послухаєш деяких наших політиків у парламенті — і щось рідне відчуєш, знайоме до болю і зрозуміле. Це зовсім не те, що читати виклад промови у газеті, де відцензуровані помилки, колорит і характер, де ніякі слова ні про що...

Та й деякі президенти не полюбляють газети. Бо газетярі намагаються вхопити суть сказаного. А з цим якраз — якщо президенти ці ще й політики — складно. Не люблять політики говорити конкретно і предметно. До того ж, хіба передасть газета жест, міміку, переконливий тембр голосу. Політики знають, що головне — не аргумент. Головне — ілюзія переконливості. А якщо вони так не думають, то вони — не політики. Вони — просто спікери...

Цей пан — теж спікер. З англійської «той, що говорить». І любить поговорити про все в цьому світі-парламенті. Бо «парламент» з французької — «говоріння». А головне для спікера — не слова. Головне — переконливість. Особливо, коли в руках — пляшка «Жигулівського».

Костянтин ПАРИШКУРА.

Фото Юрія ШКОДИ.

Продиктовано в номер

Рівненські школярі навчаються у Мюнхені

До Рівного повернулася група школярів — членів «Клубу української елітарної молоді», яка протягом року навчалася у «Рідній школі» в Мюнхені. Школярі із Рівного відвідували також лекції в Українському Вільному Університеті. Наступна група /вже третя/ із семи учнів готується з нового навчального року розпочати заняття у Німеччині.

«Ленінські п'ятниці» в Криму

Як повідомив секретар Сімферопольського міськкому комуністичної партії Криму В.Блінков, комуністи відродили ленінську традицію по проведенню «партійних п'ятниць». Міськком КПК вирішив називати їх «ленінськими п'ятницями». Відтепер усі охочі мають змогу поспілкуватися у відповідні години з докторами наук, професорами і академіками, юристами і виробничниками, ветеранами КПРС і комсомолу.

Проблема підземної «працетерапії»

Безробіття докотилося і до виправно-трудових установ. Одна з причин: нікому збувати вироблене. Готової продукції у спецустановах Луганської області накопичилось: за держзамовленням — на 3 мільярди, поза держзамовленням — на 39 мільярдів карбованців.
Як забезпечити ув'язнених «працетерапією»? Вихід, виявляється, можна знайти. Наприклад, спецустанова, що поблизу Червонопартизанська, уклала відповідний договір із шахтою «Травнева» виробничого об'єднання «Свердловантрацит», яка страждала від нестачі кадрів. І тепер 40 ув'язнених високопродуктивно працюють прохідниками, вибійниками, підземними електрослюсарями.

Утремо носа «Дока-хлібу»!

Випуск міні-пекарень продуктивністю 2 тонни хлібобулочних виробів за зміну розпочав дослідний завод науково-виробничого об'єднання «Хімтекстильмаш». Вони не поступаються продукції російської компанії «Дока-хліб», економніші, потребують мінімум персоналу. Перші хлібини чернігівської новинки покуштують жителі Вишневого Ріпкинського району.

Обладнання — імпортне, хворі — вітчизняні

У Кременчуці споруджено і обладнано за сучасними світовими стандартами нову поліклініку акціонерного товариства «Кременчукнафтооргсинтез». До лікувального комплексу загальною площею 1200 кв. м входять також реабілітаційно-профілактичний басейн та дієтична їдальня. Вела будівництво відома турецька фірма «ТАПЕ» за участю місцевих спеціалізованих будівельних організацій та зарубіжних фірм.
Обладнання поліклініки дає змогу впровадити сучасні методи досліджень: комп'ютерну томографію, рентгенографію, ультразвукову діагностику тощо. За останнім словом оснащені фізіотерапевтичне відділення, кабінет електросвітлолікування, лазерної і мікрохвильової терапії. Крім того, створено стоматологічне та акушерсько-гінекологічне відділення, клінічну лабораторію, аптеку. Поліклініка розрахована на 350 відвідань за зміну. Режим роботи закладу — двозмінний, а отже, його послугами безплатно користуватимуться понад 15 тисяч кременчужан.

Схема є. Може, буде й газ!

Візит тижня

Віце-прем'єр України з питань паливно-енергетичного комплексу Анатолій Дюба і голова правління російського АТ «Газпром» Рем Вяхірев підписали 17 серпня у Києві протокол про погашення української заборгованості за поставлений в Україну російський газ.

Згідно з документом, РАТ «Газпром» одержало дозвіл укладати прямі договори з українськими споживачами газу і зможе тепер відкрити кореспондентські рахунки у кількох українських комерційних банках.

Як повідомив журналістів по закінченні переговорів віце-прем'єр А. Дюба, протягом 3-х місяців Україна зобов'язалася погасити більше 25% заборгованості, яка є на сьогодні. У тому числі в серпні слід сплатити 100 млн. доларів, у вересні — 120 млн. доларів. Передбачається, що частину боргу Україна погашатиме продукцією своїх підприємств.

Загальний борг України за російський газ нині становить 1 млрд. 649 млн. доларів. За транзит Росія винна Україні 463,7 млн. доларів. Таким чином, «чистий» борг оцінюється в 1 млрд. 200 млн. доларів.

Головним результатом переговорів у підсумковому інтерв'ю журналістам Р. Вяхірев назвав той факт, що «намітилася конкретна, реальна схема розрахунків».

А. Дюба особливо відзначив, що переговори проходили в обстановці взаєморозуміння. За його словами, російська сторона «увійшла у становище українського уряду».

У цілому ж, сказав голова «Газпрому», російська сторона хотіла б брати участь у приватизації об'єктів промисловості України за умови, що у шести з них 51% акцій належатиме Росії. Це ті підприємства, яким РАТ «Газпром» постачає сировину — припортові споруди, металургійні й хімічні підприємства.

Глава РАТ звернув увагу на те, що затримка виплати заборгованості в кінцевому підсумку позначиться на споживачах російського газу в самій Україні. За його словами, йдеться не про припинення поставок газу, а про їх скорочення у зв'язку з несвоєчасним проведенням модернізації системи газопроводів у зв'язку з дефіцитом коштів. Крім того, з цієї ж причини неможливо підключати нові родовища.

Говорячи про виконання червневого протоколу з проблеми розрахунків, Р. Вяхірев зазначив, що «Газпром» зацікавлений у збільшенні обсягів російського газу, який закачують у підземні сховища на Україні, з 10 до 30 млрд. кубометрів.

Російський «Газпром» постачає в Україну 630-650 мільйонів кубометрів газу на добу, включаючи транзит, на який припадає близько 200 млн. кубометрів.

Подія

Власті Харкова готуються до проведення у місті економічного експерименту

Міські власті Харкова мають намір провести у місті економічний експеримент із залученням відомих українських економістів.

Як повідомив в інтерв'ю кореспондентові «Інтерфаксу-Україна» голова Харківської міськради Євген Кушнарьов, нині міська влада веде переговори про співробітництво з визначними українськими економістами Віктором Пинзеником і Володимиром Лановим.

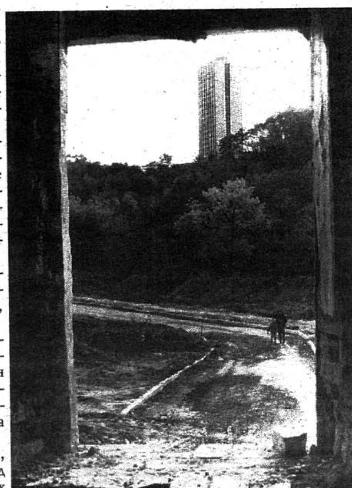
За його словами, при Харківському міськвиконкомі буде створено головне адміністративне управління економічного розвитку, діяльність якого спрямовуватиметься на розробку довгострокових економічних програм розвитку міського господарства.

До фінансування таких програм, за його словами, передбачається залучати як державні, так і недержавні джерела.

Є. Кушнарьов особливо відзначив, що у разі потреби розширення повноважень міської влади він має намір «звертатися до Президента з проханням внести необхідні зміни до законодавства України».

Раніше у пресі повідомлялося, що ініціативна група голів Рад кількох міст України, серед яких — Євген Кушнарьов, розробляє законопроект про статус великих міст.

Фото Павла МУРАВЙОВА.

Цитата тижня

«Основою всієї економічної системи» України має стати «звільнений валютний курс», повідомив в інтерв'ю газеті «Урядовий кур'єр» голова правління НБУ Віктор Ющенко.

На його думку, фіксований курс долара підриває експортний потенціал України, призводить до опосередкованого субсидування зарубіжних постачальників і, тим самим, ще більше загострює проблему дефіциту торговельного та платіжного балансів.

Відмова від політики фіксованого курсу має стати одним з основних заходів удосконалення валютного регулювання в Україні. Голова правління НБУ вважає, що ще одним негативним наслідком фіксованого курсу було «значне звуження» валютного ринку.

В. Ющенко виступає також за «поступове обмеження і припинення використання» в Україні іноземних валют як засобу платежу. Це дасть змогу створити додатковий попит на український карбованець і забезпечить контроль НБУ над загальною сумою грошової маси в обігу.

Говорячи про позицію НБУ в питанні грошової реформи, він підкреслив, що реформа може проводитись тільки в комплексі з економічними реформами, частину яких — лібералізацію економіки і введення жорстких бюджетних та кредитних обмежень — слід провести перед введенням нової грошової одиниці.

Сенсація!

Григорій ГРИНЬ

Знайшли вихід... на дні моря

Неймовірно, але факт: вихід із, здавалося б, безвихідної ситуації керівництво Полтавського турбомеханічного заводу знайшло... на дні Каховського моря. Через брак свинцю для ливарного виробництва підприємство опинилося на грані зупинки. Що робити? Гайнули туди-сюди, аж у Міністерстві енергетики в Києві директор почув, що на дні Каховського моря лежить кимось покинутий електрокабель, покритий свинцевою оболонкою. Спорядили туди людей, котрі уклали угоди з місцевими водолазами і за кілька місяців одержали потрібний метал. Добувають його там і зараз, що дає змогу не лише триматися на плаву, а й збільшувати випуск основної продукції — пересувних компресорних станцій, а також компресорів до тепловозів, електровозів, тролейбусів, газової промисловості. До речі, якщо кілька років тому завод випускав компресорні станції двох видів, то зараз — восьми, виготовляв енергозапчастини тільки до певного виду турбін, сьогодні — до всіх вітчизняного виробництва. Тож і не дивно, що це одне з небагатьох підприємств області, яке не скорочує штати, а навпаки — набирає. Запрошують тут на роботу токарів, слюсарів, ливарників, будівельників.

Полтавська область.

Олексій КАВУН, «Голос України»

Факт

Українська пісня — в «Голосі Азії»

Зі спеціальною відзнакою журі повернулася з фестивалю «Голос Азії», який проходив в Алматі, п'ятнадцятирічна житомирянка Ірина Шинкарук. Фестиваль, в якому цього року брало участь 25 виконавців з 19 країн, проводили вже вп'яте. Юна співачка з Житомира стала першою представницею України, удостоєною там призу. Восени її чекає гастрольна поїздка по Європі, а потім — участь у фестивалі у Фінляндії. Передбачаємо цьому виступ на святковому концерті в Києві, присвяченому Дню незалежності.

Житомир.

Кримінал

Слідча група не може виїхати до Росії для затримання підозрюваних у вбивстві Френка Кінга

Затриманню підозрюваних у вбивстві американського громадянина в київському готелі «Турист» перешкоджає бюрократична тяганина у правоохоронних органах Російської Федерації.

Про це заявив кореспондентові «Інтерфаксу-Україна» співробітник прокуратури Дарницького району Києва (вона веде слідство у цій справі), що не захотів називати себе. За його словами, вже готові санкції й ордери на арешт трьох громадян Росії, підозрюваних у вбивстві.

Проте слідча група не може виїхати до Москви для їх затримання через відсутність дозволу на проїзд оперативної групи зі зброєю.

Громадянина США Френка Хав'єра Кінга Молодшого, 1953 року народження, було вбито у номері київського готелю «Турист» 29 липня.

Як стало відомо, вбитий був президентом заїрської авіакомпанії з перевезень вантажів. Раніше він працював у Москві, згодом — співробітничав з АТ "Україна-Аероальянс" та українською авіакомпанією «БСЛ».

При в'їзді до України вбитий задекларував на митниці 27 тисяч американських доларів, 15 з яких він заплатив за оренду літака «Ан-32», на якому збирався вилетіти до Заїру 30 липня.

Співрозмовник «Інтерфакс-Україна» повідомив також, що злочинці не мали наміру вбивати Френка Кінга. Вони вкололи жертві дозу клофеліну й перекрили носоглотку, від чого той задихнувся.

Про це говорили

Анатолій КУЗНЄЦОВ, Укрінформ

ЧИ ПЕРЕЙДУТЬ НАШІ СУДНА ПІД ПРАПОР ВМС США?

Коли після краху НДР йшла роздача її озброєння з метою його вивчення учасниками НАТО, Пентагон наряду з іншим одержав і сторожовика. Розібравши його по кісточках, спеціалісти військового відомства США дали високу оцінку можливостям корабля, в тому числі відмінній швидкості, маневреності, які забезпечувалися чотирма потужними газовими турбінами. А створено їх було в Миколаєві: проектант — науково-виробниче підприємство «Машпроект», виготовлювач — об'єднання «Зоря». І ось військові США, схоже, повинні зустрітися ще з одним дітищем українських розробників газотурбінної техніки — 50-тисячосильними енергетичними установками суден зразка РО-60 «Атлантика». До такого припущення приводить такий документ. «Великою несподіванкою для нас була інформація, одержана від керівництва Чорноморського морського пароплавства і представника США про переговори, які проводяться, про запланований продаж цих суден військово-морському відомству США, яке має намір використати їх для оперативного перекидання бронетехніки», — писав навесні минулого року в Мінмашпром і Миколаївську облдержадміністрацію директор і генеральний конструктор «Машпроекту» Віктор Романов, вимагаючи втручання цих органів влади з тим, щоб не допустити угоди по ролкерах. У документі далі висловлюється незгода з твердженням судновласника про неекономічність газотурбінних установок: дороожнеча палива призводить до нерентабельності РО-60. «Рішення про продаж суден необгрунтоване, його треба розглядати на урядовому рівні», — робить висновок Віктор Романов.

З такого ось несподіваного боку постали перед нами чотири газотурбоходи — найбільш, якщо можна так сказати, українські з усіх суден і кораблів, які будь-коли споруджувалися у Миколаєві: проект свій, побудова своя, енергетична установка своя, багато іншого устаткування — також своє. Вік старшого з ролкерів — «Капітан Смирнов», п'ятнадцять років, наймолодший, «Володимир Васляєв», став до ладу сім років тому. При водотоннажності 35 тисяч тонн вони здатні розвивати швидкість до двадцяти п'яти вузлів на годину. Моряки знали: в особливий період ролкери могли включатися до складу ескадри, везти в своїх трюмах танки, колісну воєнну техніку. Але з розпадом СРСР, енергетичною кризою в Україні постала проблема завантаження та ефективності «Капітана Смирнова» і його братів за проектом. Невже нічого не залишається, якщо продати їх за втратними цінами американцям або ще комусь?

Альтернатива є — вважають не тільки в «Машпроекті», але й приватні судновласники, та й дехто в самому ЧМП, звичайно, не з керівного складу. Вона полягає в підшуканні завантаження ролкерам, підвищенні їх економічності.

— Офіційної інформації про підготовку до продажу газотурбоходів я поки що не маю, — сказав капітан ролкера «Капітан Смирнов» Сергій Пироженко. — Моя думка про ці судна така: вони дуже хороші, тільки їм потрібен гарний господар, відділяти їх можливостям робота. Багато що залежить від агентів ЧМП у портах лінії, частину їх треба поміняти.

На захист ролкерів з'явилася також стаття в одеській газеті «Моряк» під назвою «Чому нам не можна втрачати газотурбоходи». Її автори — кандидати технічних наук Леонід Ланда і Віктор Лазарєв (він же старший механік «Капітана Смирнова») зазначають: ці судна ще міцні і цілком роботоздатні, вони стали нерентабельними в нинішніх умовах експлуатації, але ж ці умови можуть змінитися і на краще. За роки експлуатації двигуни чотирьох суден сумарно пропрацювали близько 150 тисяч годин, тобто, зазначають автори, в ЧМП по суті виконано унікальний у світовій практиці натурний експеримент перевірки енергетичного комплексу і його доводки в напружених умовах роботи транспортного флоту. На конкретних цифрах у статті доводиться, що «Капітан Смирнов» витрачає палива не більше, ніж дизельний теплоход. Автори вважають, що ролкери потрібно зберегти для України.

У той же час у «Машпроекті» розуміють, що енергетичні установки цих суден можна зробити економічнішими. Вони пропонують встановити на ролкерах газотурбінні двигуни третього покоління, ККД яких на десять відсотків вищий. Така модернізація не вимагає значних переробок корабельної конструкції і систем, може бути здійснена на верфях Миколаєва. Крім того, спеціалісти «Машпроекту» провели роботи, в результаті яких пристосували свої двигуни для спалювання більш важкого палива — моторного. Придбали для цього за власний кошт спеціальні форсунки і гомогенізатор палива, які передані на «Капітан Смирнов». Однак позитивної відповіді на свої пропозиції не дістали. У цьому зв'язку миколаївці мимоволі згадують випадок з газотурбоходом на підводних крилах «Циклон». Свого часу його також відхилило керівництво ЧМП, а сьогодні це судно успішно експлуатується на лінії Таллінн—Гельсінкі, приносячи прибутки його власникам.

— Наша позиція на захист ролкерів продиктована не тільки цілком зрозумілою любов'ю «батьків» до свого дітища, — сказав заступник директора «Машпроекту» Анатолій Коваленко. — Продаж цих суден США або ще комусь може стати початком здачі Україною своїх передових позицій у газотурбобудуванні, якому за кордоном починають усе більше віддавати перевагу в судновому енергомашинобудуванні. У цьому випадку наше суднобудування ще стане міцніше прив'язаним до дизельних установок, які доводиться купувати за валюту.

Якихось дві-три години поїздки відділяють Одесу від Миколаєва, Херсона, але до цього часу так і не відбулася зустріч суднобудівників і судновласників. А їм є про що поговорити. Скажімо, чому ЧМП замовляє судна на словацькій верфі в Комарно, коли такі ж теплоходи може будувати для нього миколаївський завод «Океан»? Можливо, на такій зустрічі можна було б обговорити питання про можливості оснащення ролкерів газотурбінними установками. Одним словом, відмінність позицій «Машпроекту» і ЧМП щодо долі ролкерів на зразок «Атлантики» розкрила набагато глибшу проблему — відсутність налагоджених контактів і тісного співробітництва між двома близькими галузями.

Миколаїв.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Прогноз на завтра

Підвищення мінімальної зарплатні призведе до різкого зростання інфляції

Збільшення показників мінімальної заробітної платні чи рівня малозабезпеченості нині може призвести тільки до багаторазового збільшення роздрібних цін і рівня інфляції, вважає заступник міністра праці України Надія Малиш.

Коментуючи, на прохання агентства «Інтерфакс-Україна», намір депутатів Верховної Ради встановити межу малозабезпеченості на рівні 786,7 тисячі карбованців, вона сказала, що таке рішення спровокує збільшення роздрібних цін у 4-5 разів.

Н. Малиш нагадала, що з грудня 1993 року в Україні встановлено вартісну межу малозабезпеченості на рівні 197 тисяч крб. Рівень інфляції в Україні у липні 1994 року становив близько 4 відсотків і був найнижчим за останні два роки.

Родини, які мають доход на кожного члена родини нижчий од цієї межі, одержують необхідну для її досягнення державну дотацію. Крім того, постійна доплата у зв'язку з грудневим (1993 року) підвищенням цін для тих, що працюють (одержують менш аніж 1,2 млн. крб.), — 63 тисячі крб., для пенсіонерів — 44 тисячі.

Нині близько 4 відсотків працюючих мають доход нижче межі малозабезпеченості.

Якщо буде прийнято постанову про збільшення вартісної ціни забезпеченості у 4 рази порівняно з установленою нині, державі треба буде вишукувати кошти з бюджету для дотацій малозабезпеченим громадянам. Нині беземісійного джерела фінансування цього рішення немає, бо у першому півріччі дефіцит бюджету вже становив 20 відсотків від валового внутрішнього продукту.

Крім того, на думку Н. Малиш, мінімум, запропонований народними депутатами, у нинішніх умовах неможливо забезпечити товарними ресурсами.

Факт

Інфляція у липні — найнижча за останні три роки

Індекс інфляції споживчого ринку у липні 1994 року становив 102,1% і був найнижчим за останні 36 місяців. Усього за січень—червень ціни зросли у 1,7 раза.

На продовольчі товари у липні, вперше цього року, індекс становив 98,4%, тобто ціни знизилися у порівнянні з попереднім місяцем на 1,6 пункта (у червні — зросли на 2,7%), що обумовлено зниженням цін на свіжі овочі та фрукти (відповідно на 22% і 19%).

Протягом місяця практично залишилися незмінними ціни на хліб і хлібобулочні вироби, ковбасу варену, рибу свіжу, молоко, сметану і вершки, сири, маргарин. Подешевшали: масло — на 5,4%, горілка — на 1,1%, тютюнові вироби — на 1%.

Підвищення цін не непродовольчі товари становило 3,4 % (у порівнянні з 4,0% у червні) і цей показник також був найменшим за період з початку року.

Знизилися темпи зростання цін на чоловічий і жіночий одяг — відповідно 1,6% і 1,5% у порівнянні з 4,1% і 3,8% у попередньому місяці, фармакологічні вироби — 6,4% у порівнянні з 6,9% у червні.

Основним фактором, який формував рівень інфляції у липні (2,1%), було зростання цін і тарифів на платні послуги населенню.

У цілому в цій групі ціни зросли на 11,6% у порівнянні з 8,5% у червні. Найбільше подорожчали послуги зв'язку, особливо міжміські переговори — майже у 2 рази — й відправлення телеграм — у 5,4 раза, а також внески батьків за утримання дітей у дошкільних закладах — у 2,4 раза.

Фінанси

До кінця року в нас, можливо, випустять близько 300 трильйонів карбованців на поповнення оборотних коштів підприємств

Якщо проблему неплатежів не буде розв'язано найближчим часом, то до початку 1995 року українська економіка потребуватиме додаткових коштів на суму близько 300 трлн. крб., вважає керівник підвідділу ринку цінних паперів Мінекономіки Володимир Парнюк.

В інтерв'ю агентству «Інтерфакс-Україна» він повідомив, що ці кошти потрібні для того, щоб підприємства одержали можливість частково поповнити свої оборотні кошти, частково розрахуватися за поставлену продукцію й почати часткові структурні зміни, бо багато з них продовжують випускати застарілу продукцію, яка не має попиту.

На думку В. Парнюка, постійний дефіцит грошових коштів на підприємствах пов'язаний з тим, що підприємства постійно трансформують їх у матеріальні ресурси, щоб уберегти від знецінення.

За словами В. Парнюка, на складах багатьох підприємств накопичилася велика кількість товарів. Через знижену купівельну спроможність підприємства не можуть реалізувати свою продукцію, але відмовляються знижувати ціну, сподіваючись на чергове підвищення цін і пільгові урядові кредити.

«Чим більше уряд дає підприємствам грошових коштів, тим більше їх накопичується у вигляді нереалізованих матеріальних цінностей й тим більше зростає потреба поповнення грошових каналів», — сказав В. Парнюк.

На його думку, вексельне оформлення боргів підприємств зможе лише відсунути терміни, але не розв'яже саму проблему неплатежів. Разом з тим виникає низка нових проблем через юридичну неврегульованість використання векселів.

В. Парнюк зазначив, що відповідно до законів України «Про підприємства в Україні» та «Про підприємництво», прийнятих у 1991 році, форма фінансових взаєморозрахунків та інші проблеми між суб'єктами господарювання врегульовуються на договірній основі, зокрема — видача векселів та їх приймання є справою добровільною. Нацбанк визначає тільки перелік форм, які можуть використовуватися суб'єктами господарювання під час розрахунків. «Жоден державний орган не може змусити підприємство видати чи одержати вексель замість грошових коштів, тим більше якщо це суперечить договорові, укладеному до виходу президентського указу», — нагадав В. Парнюк.

За словами В. Парнюка, застосовуючи векселі для подолання кризи неплатежів, треба юридично врегулювати аспект, пов'язаний з оподаткуванням. У відповідності з Законом «Про податок на добавлену вартість» і відповідними підзаконними актами, векселі є платіжними засобами. Тому підприємство, яке одержало їх, зобов'язане заплатити податок на добавлену вартість, виходячи із зазначених сум. Незважаючи на те, що фактично реальні грошові кошти у розпорядження підприємства не надійшли.

Українське законодавство не забороняє підприємству під заставу векселів одержати в комерційному банку кредит. Але оскільки йдеться переважно про підприємства, які перебувають у державній власності, комерційні банки не мають довіри до їхніх векселів, зазначив В. Парнюк. Крім того, законодавство містить обмеження: інвестиції комерційного банку не можут перевищувати 10% суми його акціонерного капіталу й у той самий час інвестиції банку в конкретне підприємство не можуть перевищувати 15% акціонерного капіталу даного підприємства.

Михайло ВАСИЛАШКО, «Голос України»

ДЯДЬКА БИЙМО... ДОВБНЕЮ,

або Як Хмельницька обласна прокуратура вистрілила з гармати по горобцях

Останніми роками правова вимогливість чомусь у нас змістилася тільки в бік дядька... І дивно кваліфікується: украв мішок — ти злодій, якщо розкрадаєш державу ешелонами — ти комерсант. І ця схема якоюсь мірою вплинула і на підготовку колегії обласної прокуратури.

На ній обговорювався стан дотримання законності під час закупівлі, зберігання та використання пально-мастильних матеріалів, прокурорського нагляду за розслідуванням і розкриттям злочинів, пов'язаних з розкраданням і розбазарюванням паливно-енергетичних ресурсів.

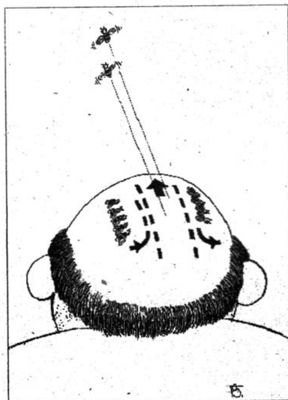
Що й казати, питання важливе й нелегке. Адже так у світі повелося, що найбільше пройдисвітів збирається біля тієї групи товарів, ресурсів, на які найбільший попит і дефіцит. Якоюсь мірою штучну нестачу створили ділки із коридорів влади, причетні до забезпечення держави нафтопродуктами. І спритники гріють на цьому руки. Кожен у міру власних здібностей і безвідповідальності службових осіб. У цьому плані прикладом для соціологічних досліджень може стати Гречанська нафтобаза. Наша газета вже двічі розповідала про спритників з цієї контори. І от у черговий раз до суду потрапило два оператори, чотири охоронники, які створили приватну «корпорацію» з «економії» за рахунок недоливів споживачам нафтопродуктів і продажу лишків за готівку колгоспу «Авангард» Деражнянського району.

Та чи не найбільше уваги в доповіді першого заступника прокурора області Володимира Педуна було приділено фактам крадіжок, безгосподарності у збереженні нафтопродуктів у агропромисловому комплексі. Справді, керівники області докладають багато зусиль, щоб забезпечити колгоспи бензином, дизельним пальним. Та коли воно потрапляє до господарств, не стає належної відповідальності за збереження і раціональне витрачання так важко придбаного. Наприклад, у старосинявському підприємстві «Сільгосптехніка» через невчасне виявлення несправностей у трубопроводах протягом весни в грунт витекло понад 17 тонн дизельного пального. Фактів нехлюйського ставлення до своїх службових обов'язків наводилося ще чимало.

Щоб якось надати більшої гостроти дискусії на колегії, доповідач обрушив критику і на слідчих міліції, які протизаконно припинили або закрили ряд кримінальних справ за крадіжки нафтопродуктів. Скажімо, дісталося слідчим Сиську з Волочиська, Кордику з Летичева, Дворняку з Хмельницького, які не віддали до суду дядьків, що вкрали по 50—100 літрів бензину.

Як на мене, найвища інстанція розгляду такого фактажу, зібраного слідчим управлінням прокуратури і відділом загального нагляду облпрокуратури, — від сили колишній районний комітет народного контролю. В даному разі годилося б проаналізувати справді архідержавне питання. Скажімо, яким чином вдалося з подільської бази держресурсів «Естафета» вивезти за кордон сотні, та не літрів, а тисяч тонн стратегічного пального, ще й за безцінь?

Побоялися у столичний вулик влазити? Гаразд, пригляньтеся до босів регіональних. Кому, скажімо, сьогодні не відомо, що за безпроцентний кредит комерційні структури виплачують готівкою до десяти відсотків кредитної суми? До речі, це підтвердив на останній прес-конференції і начальник управління державної служби боротьби з економічними злочинами полковник Олександр Буджерак. Оце і є проблема під рівень обласної прокуратури: явище є, люд про нього говорить, а офіційно «зареєстрованих» хабарників нема.

Гадаю, варто було б глибоко порушити й таку проблему. Торік, скажімо, хмельницьке виробниче об'єднання «Агропромтехсервіс» перерахувало одній з київських комерційних структур нібито для постачання бензину 32 мільярди карбованців. Дякуючи Ярославу Гуменюку, генеральному директорові об'єднання, столичні бізнесмени заробили на хліборобських мільярдах чисті мільярди власного зиску, бо користувалися грішми понад півроку і повернули тільки після втручання міської прокуратури.

У цивілізованому світі винних у таких великих прорахунках щонайменше просять покинути службові місця. А в нас, як у нас. Всі на своїх постах і діють у звичний спосіб. Вже в цьому році, як було сказано на колегії, «Облагротехсервіс» безпроцентно «кредитував», інакше не сказати, київську фірму «Рельєф Лтд» на суму більш як 9 мільярдів карбованців. Та, хоч як дивно, ні доповідач, ні прокурор області Ростислав Вільканець не дали жодної правової оцінки, не висловили навіть як пропозицію власного бачення врегулювання такої проблеми. Хоча, як на мій погляд, Кримінальний кодекс України має відповідну статтю, яка карає керівника організації, котрий у результаті своєї діяльності (бездіяльності) завдав великих збитків державі. Та що навіть до дисциплінарної відповідальності нікого не притягують, система кредитування комерційних структур за рахунок державних коштів сьогодні набула масового характеру.

Отримавши запрошення на колегію, сам є сподівався, що прокуратура висловить Верховній Раді власні пропозиції щодо врегулювання законодавства у питаннях боротьби з економічними злочинами, буде відпрацьовано методику взаємодії правоохоронних органів у боротьбі з нафтобізнесом, направлено відповідні пропозиції облвиконкомові щодо запобігання зловживань службовими особами в державних установах.

Сьогодні, скажімо, особливо великі зловживання махінатори маскують як поставки нафтопродуктів за бартерними угодами з прикриттям фальшивими ліцензіями і т.ін. Порядок денний колегії саме охоплював це коло питань. Але, можливо, на теренах Хмельниччини таких порушень нема?

Судіть самі. 19 травня минулого року обласна адміністрація видала ліцензію за №... 00026 на поставку 40 тонн цукру з КСП «Україна» Летичівського району на поставку таллінньському акціонерному товариству «Хелора» в обмін на нафтопродукти. 5 серпня того ж року за ліцензією №... 00045 відправлено 30 тонн цукру з агрофірми «Томашівська» Дунаєвецького району латвійській фірмі «Глорі». На перший погляд нічого поганого в цьому нема. Бартер як бартер. Але...

Он що з цього приводу пише голова КСП «Україна» Д.Ткачук: «Дозволу (ліцензії) на відправку цукру в обладміністрації ніхто не брав, декларацію з господарства ніхто не заповнював, товаротранспортні накладні на цукор ніхто не видавав. Договір на поставку господарство з фірмою «Хелора» не укладало, і підпису свого я не ставив. На хмельницькій митниці ніхто із спеціалістів господарства цукор не оформляв і в наявності на той час такої кількості цукру не було».

Головний бухгалтер агрофірми «Томашівська» М.Григор'єв теж письмово і категорично стверджує, що цукру «Глорі» господарство не видавало і не посилало свого гінця в обладміністрацію «вибивати» ліцензію.

Та хоч як там було, а чиясь рука сфальсифікувала всі необхідні документи, навіть справжнісінькі ліцензії підклала. От тільки бензин на Поділля не втрапив.

Такі ешелонні крутійства — саме під вагу і рівень обласної прокуратури, а не заслуховувати на колегії питання про дядька, котрий вкрав дві каністри бензину. Про дядька хай говорять на профкомах, правліннях, зрештою, у районних прокуратурах. А готуючи колегію обласної прокуратури з енергетичного питання, годилося б поцікавитися важливішим: скільки торік з області вивезено цукру за двопроцентними квотами обласної адміністрації і скільки області не повернуто пально-мастильних матеріалів. Ще 14 червня корпункт газети «Голос України» адресував це запитання начальникові управління зовнішніх економічних зв'язків Хмельницької обласної державної адміністрації Олександру Абрамову. Та відповіді на нього не отримали й досі. Але ж прокуратура з її повноваженнями і таким могутнім і досвідченим апаратом могла б копнути глибше від журналіста: скільки взагалі область виробила цукру і куди подівся цей стратегічний продукт? До речі, цією проблемою серйозно зацікавилася Вінницька обласна прокуратура, почали рухатися й тернополяни.

Щоб зрушити кригу, на Хмельниччині ще навесні пропонував свої послуги начальник Хмельницької митниці Микола Салагор, бо ж йому чи не найбільше було видно, як грабують Україну. Та подання залишилися без належної уваги. Стражі Закону не захотіли псувати добрі стосунки із майданом Незалежності.

У результаті колегія пройшла, як колись модно було писати, на високому організаційному рівні, без правової засублини, гладенько-рівненько, без найменшого натяку, що бодай одна особа образиться. Наче відбувався, як колись ми бачили, ювілейний пленум ЦК КПРС. Щоправда, ті самі секретарі ЦК мали заготовлену оцінку таким колегіям: прокуратура вистрелила з гармати по горобцю. Хоча й він — птиця. Та не той політ, і не стільки м'яса, як із жирної качки.

Хмельницький.

Мал. Юрія ГОЛОВЧЕНКА.

Анатолій КОБЕЛЬНЮК, «Голос України»

Ніщо під зорями не вічне

В одну мить збіднів антрацитівський міський музей. З нього зник експонат, який привертав найбільшу увагу відвідувачів. Це — скафандр льотчика-космонавта СРСР, двічі Героя Радянського Союзу, земляка антрацитівців Володимира Ляхова.

Скафандр забрав той, хто його музеєві 15 років тому і подарував. Особисто підкорювач космосу Ляхов, з дозволу державної влади і Міністерства культури.

У музеї після наполегливих умовлянь космонавта з гіркотою оформили два акти передачі скафандра — для митниці. Щоб зоряний герой їхав, не боячись. Папери Володимир Опанасович все ж таки забув. Проте скафандр через митниці провіз без усяких пригод.

А в Антрациті про героя-земляка нині нагадують тільки площа, названа його ім'ям, та його погруддя.

Луганська область.

Богдан БЕРЕКЕТА, «Голос України»

Топінамбур — дарунок богів

Так вважає мешканець села Новий Мосир Ковельського району Аркадій Максимович Чабанчук-Апостол, що завідує відділом фітотерапії Волинської асоціації народної медицини. Займаючись багато літ збиранням лікарських трав, на які багаті луки та ліси Волині, Аркадій Максимович з допомогою обласного центру здоров'я пропагує друкованим словом свої пізнання у фітотерапії. У своїй новій брошурі про земляну грушу — топінамбур стверджує, що ця рослина має великі лікувальні властивості, відіграє важливу роль в обміні речовин і є корисною в живленні людини. З неї можна приготувати щонайменше 20 страв. Топінамбур неприхмливий, не потребує при вирощуванні особливого догляду, сам бореться з бур'янами, не боїться морозу. Автор вважає, що гектар земляної груші дає 11—12 тонн фруктового цукру. «І прийде топінамбур на допомогу в час скрути голодним і холодним, здоровим і хворим, бідним і багатим, всім, кому ні на що сподіватись», — пише Аркадій Чабанчук-Апостол.

Волинська область.

Василь БАБУХ, «Голос України»

«Золота» хлібина

Завершувався митний огляд речей, що їх перевозив через контрольно-пропускний пункт «Порубне» на румунську сторону інструктор будинку творчості міста Антрацит Луганської області Валерій Мороєв. Нічого підозрілого перевіряючим не вдалося виявити. Але ось митник узяв до рук хлібину і одразу відчув, що вона занадто важковита.

Коли буханець розламали, звідти дощем посипалися золоті обручки, зубні коронки, інші заборонені для вивезення коштовності. І навіть зірка Героя Радянського Союзу.

Контрабандиста згідно з існуючим законодавством спроваджено за грати, а золото вилучено на користь держави.

Чернівецька область.

До речі

2000 підприємств, які торгують нафтопродуктами, оштрафовано за порушення

За порушення податкового і цінового законодавства оштрафовано 2 тисячі підприємств України, які торгують нафтопродуктами.

Як повідомили кореспондента «Інтерфаксу-Україна» у пресслужбі Головної державної податкової інспекції України, у II кварталі інспекція перевірила 16.700 підприємств і організацій, діяльність яких пов'язана з реалізацією нафтопродуктів. Порушення закону виявлені на 2000 з них.

Підприємств-порушників було оштрафовано на 47.058 млн. крб. До адміністративної відповідальності притягнуто 580 осіб.

Ганна РОМАНЦОВА, «Голос України»

ШАМПІНЬЙОНИ АНДЕРГРАУНДУ В СМЕТАННОМУ СОУСІ

Як сказав один італієць, коли їхня італійська культура і мистецтво піднімуться до рівня їхньої ж італійської культури харчування, італійці нарешті зможуть з упевненістю сказати, що мають воістину велику культуру і велике мистецтво. Та що там піци і спагеті, нехай навіть з Анкл-Бенцем, у порівнянні з міцненьким торішнім курчатком, замовленим у придорожньому буфеті! І вдвоє прекрасніше, коли після такої дегустації спаде на думку навіки стати вегетаріанцем. А що смачніше за нашого рідного, запиленого синьйора (даруйте, пана) помідора, вирощеного на полях середньої смуги України і спожитого тут же, неподалік? Отож-то, друзі, отож-то. Хто не скуштував ні придорожнього курчати, ні зелених помідорів, той не скуштував нічого. А тому вважається втраченим і для культури, і для гастрономії.

Цю мудру істину рано засвоїв вже знайомий читачеві художник, музикант і кухар Геннадій Гутгарц. І щоб надати можливість «залучитися» до неї іншим, створив Центр естетичної дегустації «М-20». Ні, це не номер Міланської машини. Саме так у атласі позначається автомобільна траса Одеса—Санкт-Петербург, знаменита не лише тим, що перетинає Київ, але і тим, що тут більшу частину свідомого життя снідав, обідав і вечеряв сам засновник Центру.

Шампіньйони андерграунду — Олег Скрипка, Олександр Піпа, Юрій Здоренко. Поки що разом...

Ідея (це швидше правило, ніж виняток) зароджувалася і зріла... в одному з київських підвалів. Підвал, що нині знаходиться у Центральному парку, мав славне минуле: це приміщення з усіма 32 колонами і височенною 7-метровою стелею колись було резервуаром імператорських мінеральних вод. І хто б міг подумати, що наприкінці двадцятого сторіччя у цьому славному аристократичними традиціями підвалі проростуть... шампіньйони андерграунду.

Подумати про це міг хіба що Гена Гутгарц, створивши році десь у 1989-му об'єднання «Гвалт» з метою очищення та надання приміщенню божеського вигляду. Назва розшифровувалася так: Гена Варган, а також Леся (Демченко) і Тіна (Гокунь). Аби тріумвірат художників не перетворювався на квартет, для охочих приєднатися були вигадані умови: мати по старшій сестрі і двоюрідному брату Олегу. Всі засновники, як з'ясувалося, через щасливий збіг мали вищезгаданих родичів.

Працювали все літо 1991 року, зате після... поїхало-покотилося... Не бажаючи перераховувати всі культурно-перетравлювальні заходи, що проходили у підвалі, неможливо втриматися і не згадати виставок Федора Тетянича (Фрипулью пам'ятаєте?), виступів першого київського панк-музиканта Гени Дунаєва, серію концертів ростовських та пітерських рок- та панк-груп, виступів «Дітей Майора Телятникова», концертів литовських музикантів, групи «Скорбь», серію концертів «Рок проти спонсорів».

Віхою у створенні Центру естетичної дегустації став різдвяний, кінця 1993 року, «підвальний» концерт під назвою «Що можуть зробити 5 літрів спирту у музичному житті міста». Річ у тім, що тривалі і наполегливі грошові збори все одно не дозволили організаторам різдвяного сейшена... придбати калорифер. Позаяк співи у приміщенні, що не опалювалось, не надихали, було вирішено «розігрітися» як слід зсередини. Тут вже підnапружили голосові зв'язки «Вест-энд», «Хесболла» (залишки «Коллежского асессора» і «Года за два»).

Проте перший справжній млинець був підсмажений на пательничці Центру естетичної дегустації лише наприкінці лютого 1994 року.

У резервуарі мінеральних вод відбувалося щось неймовірне. На електричних плитах варився буряк, смажилися млинці, розливаючи істинно королівські запахи. Все це шипіло, булькало, потріскувало і грюкало посудом... Ритм кулінарній симфонії задавали барабани й електрогітари... Зверху на цей акустичний сендвіч виливалися звуки скрипки і саксофона (старалися хлопці з «Біакорду» і «Р-джазу»).

Крім того, у колонному залі підвалу встановили величезне полотно (1,5 кв.м), на котрому Катя і Тарас Бурліни створювали, за допомогою буряка і фарб, чи то натюрморт, чи портрет головного кухаря і диригента свята Гени Гутгарца...

Вхід був не за гроші. На довершення, кожного, хто сюди потрапляв, обмазували ароматичними оліями: лавандовою, мандариновою або ялицевою. Тусовці роздавали насіння ялівцю, яке тут же і возкурювалося... Словом, ароматично-акустично-смаковий ефект перевершив усі сподівання. (Хоча ідею синтезу мистецтв не назвеш ані новою, ані оригінальною).

Що було далі? Далі підвал ставав усе тіснішим і тіснішим, і настав час вивести естетичні дегустації з підпілля (точніше, підземелля) на стадіони і в концертні зали. Зробити надбанням широких мас трудящих. Ця знаменна подія відбудеться вже найближчим часом, а точніше — 3 вересня.

На стадіоні СКА кияни почують і побачать не кого-небудь, а знаменитих «ВВ» — першу україномовну рок-групу столиці (не плутати з «ЯЯЯ»!), що тепленькими, щойно із Франції. Проект має назву «Свято української пісні», а подарують його киянам, окрім вже згаданих осіб, пітерська група «Аукціон», Зразково-показовий оркестр Збройних Сил України, а також діти хористів і музикантів Зразково-показового оркестру ВС України. Тільки уявіть собі... Тож моя вам порада: «нагулюйте» апетит, і, як молитву, повторюйте безсмертні рядки, складені одним з учасників «Воплей Видоплясова»:

Хай не лякає вас звук кіловатний,
Саунд для вуха цей дуже приятний.
(Діалект, звісно, що київський).

Яблучний коктейль

Василь БАБУХ, «Голос України»

ДРУЖАТЬ УНІВЕРСИТЕТАМИ

З Сучавського повіту сусідньої Румунії повернулася група студентів історичного факультету Чернівецького держуніверситету імені Юрія Федьковича. Українські юнаки та дівчата брали участь у розкопках стародавнього городища так званої гольштадської культури.

Студенти-історики Сучавського університету в цей час вели розкопки слов'янських поселень поблизу села Ревна Кіцманського району Чернівецької області.

З наступного року співробітництво двох університетів помітно розшириться. Налагодиться взаємне стажування викладачів та студентів, обмін науковою літературою, планується залучати кращі сили до читання лекцій у Чернівцях та Сучаві.

Чернівці.

БАХЧИСАРАЙ ЗАПРОШУЄ ГОСТЕЙ

З 20 по 30 серпня у Криму в Бахчисараї відбуватиметься другий Всесвітній фестиваль тюркської молоді. Організатори — Міжнародна Організація Тюркської молоді (МОТМ), Організація Кримськотатарського Національного Руху, організація «Тюрк Оджакьлар Дернегі» з Туреччини — очікують близько 300 учасників з усього світу. У програмі фестивалю — проведення Другого Курултаю тюркської молоді (перший відбувся у 1992 році в Казані), ознайомлення з культурою, традиціями тюркських народів, відвідання історичних місць Криму, надання допомоги кримським татарам-«самобудівцям».

Анатолій КОБЕЛЬНЮК, «Голос України»

Я У ТРУДАРІ ПІШОВ БИ

Багато надій подають підсумки соціологічного опитування щодо професійної орієнтації молоді, яке здійснив Луганський обласний центр соціальних служб для молоді. Виявилося, що 72 відсотки юнаків та дівчат віком від 15 до 24 років бажають продовжувати навчання, 75 відсотків хочуть змінити професію і працювати, і тільки 10 відсотків назвали себе дармоїдами. 80 відсотків проти того, щоб у нас була платна освіта.

Порівнюючи нові дані з одержаними після такого ж опитування торік, можна дійти висновку, що цінності молодих різко змінилися — приваблює не гендлярство, а праця й навчання.

Луганська область.

Богдан БЕРЕКЕТА, «Голос України»

У ЛУЦЬКУ СТВОРЕНО ІНСТИТУТ СОЦІАЛЬНИХ НАУК

Наказом міністра освіти України Республіканський центр світоглядної освіти молоді, що діяв при Волинському державному університеті імені Лесі Українки, реорганізовано в Інститут соціальних наук. Як розповів директор новоствореного навчального закладу, поки що єдиного на Україні, доктор філософських наук, член-кореспондент Академії педагогічних наук України Роман Арцишевський, в інституті працюватиме чотири факультети, в яких навчатиметься 450 студентів. Студенти здобуватимуть такі спеціальності: соціальна педагогіка, соціологія, практична психологія, культурологія, викладач спеціальних дисциплін. В інституті створюються підрозділи, що займатимуться науковим обгрунтуванням і розробкою змісту гуманітарної освіти, починаючи від дошкільного віку і закінчуючи аспірантурою.

Волинська область.

Дощ...

Фото Юрія ШКОДИ.

Сергій ПАВЛЕНКО, «Голос України»

На вигляд він — невинне ягнятко, відмінник-книжник. Я не раз бачив його в театрі, на виставках і постійно під час приїзду тих чи інших знаменитостей. В останніх йому вдавалося, попри всі труднощі, взяти автограф. Був свідком, як він «пробив» охорону Леоніда Кравчука і за кілька секунд мав омріяний підпис. Мені подумалося, що це всього-на-всього фанат-колекціонер. Одного разу в театрі поцікавився, чи це так. З'ясувалося, переді мною був студент-історик Чернігівського педінституту. Автографи, зізнався він, — його хобі.

І ось несподівана зустріч з ним у кав'ярні. Я зайшов до неї, щоб випити келих холодного соку. А знайомець шокував мене своїм замовленням:

— Мені 100 грамів коньяку.

— Нічого собі, — здивувався вголос я. — Це так бідно живуть студенти?

Я гадав, що юнак, озирнувшись, знітиться: як-неяк, може, у такий спосіб відзначав відмінне складання екзамену? Та вийшло все навпаки. Максим Леоненко загадково посміхнувся і... похвалився:

— Я роблю це щодня...

— Ого! — вихопилося мимоволі.

— Щоб бути завжди у формі, — додав студент.

— Вибач, алé ж так і пияком можна стати. Це по-перше. А по-друге, як можна дозволити собі таке на студентську стипендію?

— А я на неї, звичайно, не живу. Маю добрі гроші. І тому, як бачите, можу собі доозволити розслабитися. Хоча роблю це заради роботи. Адже бувають випадки, коли треба багато випити і залишитися з тверезим розумом, розрахунком. Тож 100 грамів — це, вважайте, як тренувальна доза.

Розговорилися. Скоро я зрозумів, що почуте буде цікаве не лише для мене, а й для читачів «Голосу України». Бо ж розмовляв з представником покоління, яке стає на ноги, набирається досвіду в умовах постійних економічних «перебудов», зміни ідеалів. Чи знаємо ми, що з ним коїться? Чим живе? Куди йде?

На мій подив, Максим Леоненко дав згоду не тільки на подальший запис нашої розмови, її опублікування, а й навіть не приховував свого прізвища.

— І ти не боїшся, що це може допомогти міліції тебе заарештувати?

— Зовсім ні. Я втратив почуття страху.

Отже, стислий виклад нашої розмови.

"Я ПАТРІОТ УКРАЇНИ..."

***

— Максиме, тобі 19 літ. Як я зрозумів, у такому віці ти вважаєш, що вже дечого досяг. Який же маєш заробіток?

— Майже 700 доларів.

— Ти, мабуть, перебільшуєш.

— Ні, кажу правду. Звичайно, буває, що за місяць заробляю 200 доларів. Але ж наступного можу отримати 1500.

— Яке ж ремесло дає такі високі прибутки?

— Моє хобі — не тільки автографи. Це так, невинне заняття. А основне — антикваріат, тобто рідкісні старовинні книги, ікони, коштовності, медалі, ордени. Я їх перепродую, і, вважаю, успішно.

— Прилучився до цієї справи в інституті?

— Та ні. Все почалось у школі. Спочатку допомагав декотрим знайти клієнтів, у яких можна було придбати антикваріат або які його могли придбати. Виконував усілякі підсобні роботи: чистив монети і т.ін. Тепер так само на мене працюють підлітки.

— Скільки їх?

— Десь 10—15 чоловік.

— По скільки ж вони заробляють?

— По 80-100 доларів.

— Хто твої підлеглі?

— Це діти винятково з благополучних родин.

— Ти теж комусь підзвітний?

— Так.

— І можеш його назвати?

— Ні. Це нехай для вас буде таємницею.

— Збирання медалей, орденів в області — це справа ваших рук?

— Звичайно. Проте й інші цим ділом займаються. Всю область поділено між такими групами. І ми стараємося не заважати одне одному.

— Люди все-таки продають ордени?

— Так. Наприклад, недавно придбали орден Леніна за два мільйони карбованців і два ящики горілки в одного ветерана. А дід і гадки не має, що за його нагороду можна отримати немало-небагато... аж 350 доларів. Уявляєте, який це навар?

— Добре, це дід продав. Та трапляються ж випадки, коли нагороди крали.

— Ми не відкидаємо і цей шлях. Одна тільки подробиця — самі на крадіжку не йдемо. Я приїжджаю в село й шукаю там якого-небудь пияка, заводжу з ним знайомство, пригощаю вином, горілкою. А потім кажу: «Кореш, мені треба ікони, ордени. Хочеш заробити мільйон?» Як правило, ми з ним знаходимо порозуміння. Він стає моїм клієнтом. І я його не запитую, як він те робить — вимінює чи краде ікони? То його проблеми. Можливо, що й краде.

— У Менському районі недавно за безцінь — кілограм цукру — скуповували вишиті і ткані рушники. Теж ваша робота?

— Так, то ми виконували канадське замовлення.

— Які найбільш дорогоцінні речі пройшли через твої руки?

— Безліч старовинних ікон, царські нагороди — Анни, Святого Володимира. У Коропському районі за дві пляшки горілки виміняв Біблію, видану у XVI столітті. Якийсь наркоман дістав для мене зірку Героя Соціалістичної Праці. Орденів Леніна мав десь 4—5...

— У тебе на шиї хрестик. Ти віруючий?

— Так. Мене охрестили в 11 років. Я вірю в Бога.

— Але ж ти порушуєш Божі заповіді. Бог тебе покарає.

— Ви не повірите, але я двічі на день буваю у Троїцькому храмі і молюся-каюся.

— Тобто ти все-таки визнаєш, що робиш дуже гріховну, аморальну справу?

— Я визнаю це.

— Батьки тобі теж кажуть те, що й я?

— Так, вони мені постійно читають мораль.

— І ти їх не слухаєшся?

— Ні. Я їм кажу: тепер усі порушують закон. Депутати. Президент. І я не виняток.

— Не думаєш про те, що одного чудового дня можеш сісти за грати?

— Це буде важко зробити. Я роблю все без зайвих свідків. А правоохоронним органам потрібні докази. А їх, як правило, нема. Та якщо й спіймаюся, то зможу добре заплатити адвокатові за порятунок.

— І все ж ти ризикуєш.

— Справді, я ризикую багато. Але я вірю, що Господь любить мене.

— Мені здається, він тебе випробовує. Однак ти не думаєш виправлятися...

— Я не боюся тюрми. Декотрі це пройшли. І нічого з ними не сталося.

— Тобто ти не будеш учителем?

— Ні.

— А для чого ж навчаєшся?

— Хочу бути освіченою людиною. У колі моїх друзів, і взагалі у нашому бізнесі, диплом цінують.

— Як ставляться однокурсники до твого заняття?

— Нормально.

— Вони його не осуджують?

— Ні, звичайно. Навпаки, думаю, вони його схвалюють. Ви ж самі чудово розумієте, що прожити на 150 тисяч карбованців стипендії неможливо. На другому курсі, як мені відомо, бізнесом займаються 2-3 студенти, а на останньому — всі. Коло їхніх інтересів — дрібний перепродаж. Ото на базарі багатьох наших бачите. Вони в такий спосіб вчаться виживати.

— Це ваші студенти обмінюють на ринку валюту?

— Не тільки. Тут і учні технікумів, ПТУ.

— Як на мене, це більш прибутковий бізнес, ніж твій.

— Свята наївність! Якби ви знали, як ці хлопці ризикують. Адже не свої гроші обмінюють. Ось облава. Міліція все забрала. А рекетири? А шеф нічого не знає про твої проблеми. І тоді ростуть проценти. Не розрахуєшся, вважай, прощай життя... Мій бізнес надійніший.

— І ти займатимешся ним усе життя?

— Не знаю. Мій капітал працює на мене. Я намагаюся його примножити. Можливо, трапиться вигідне діло. А поки що я задоволений тим, що маю.

— Тебе задовольняє нинішня ситуація у нашій державі?

— Не зовсім. Але я патріот України. Якщо декотрі думають, що буде повернення до старого, то вони мають знати позицію молоді, яка нині не голосує. Я гарантую: знову будуть білі армії, кров. Я сам піду відстоювати власні інтереси з автоматом в руках.

— Ти за переконанням рухівець?

— Ні. Мене вони відлякують возвеличенням ОУН, УПА. Я більше симпатизую комуністам.

— Чесно?

— Так. Їхня програма нині привабливіша і спокійна.

***

Ось такі думки... Спершу в певних моментах вони інтригують своєю цинічністю, в інших — поєднанням несумісних понять. Легко звинуватити нинішнє суспільство в породженні таких «героїв нашого часу», як Максим Леоненко. Проте мусимо пам'ятати: зневаження народних ідеалів, святотатство, ставлення до всього церковного, релігійного як до пережитків минулого, переплавлення хрестів, лампад, дзвонів у металеві зливки почали заохочуватися далеко не сьогодні. 1910 року на Чернігівщині налічувалося 1040 церков та 15 монастирів. Їх виполювали, як бур'ян, і не тільки під час революцій та колективізації.

Скільки організаційних, мобілізаційних сил витрачено в антирелігійній кампанії 60-х років! У ті дні виконкоми Рад як за командою ухвалювали рішення про закриття церковних приміщень. Так, сільвиконкомівці Чемерської сільради 20 вересня 1961 року прийшли до висновку, що церква — «в аварійному стані» і «загрожує перебуванню в ній людей», а тому вирішили передати її під інтернат (!) Чемерської школи. 26 червня 1961 року Остерська райрада передала церкву села Савина колгоспові «для переобладнання під клуб». Кількість православних культових закладів за роки невпинної антирелігійної істерії зменшилась аж до... 112! Уже наприкінці 70-х майже 80 чернігівських церков використовували як склади отрутохімікатів тощо!

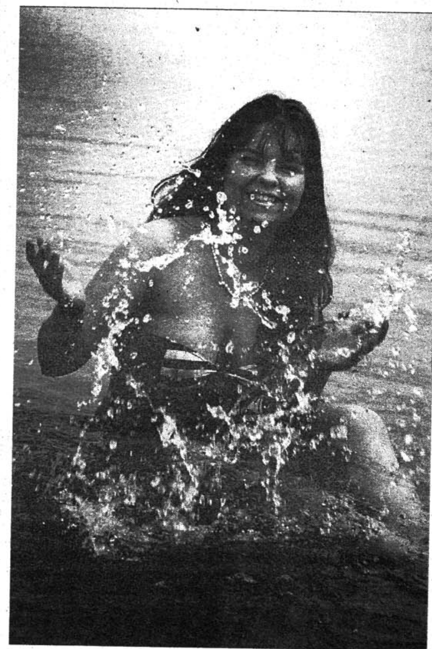
Наводжу ці архівні документи, дані, ясна річ, не для виправдання Максима. Але згадане певною мірою пояснює витоки його вибору, поведінки. Я зустрівся із старшим оперуповноваженим управління карного розшуку УВС області Григорієм Бойком, який спеціалізується в області на пошуку крадених ікон, орденів. Він спростував «успіхи» М.Леоненка у його бізнесі, назвавши їх перебільшеними (перепродаж ікон не може давати такі високі прибутки — адже більшість з них не мають історичної цінності) і до певної міри заспокоїв: не все для ласих легкої наживи минає так безкарно, як змалював мій співрозмовник. Тільки за перше півріччя проти них порушено 34 кримінальні справи. У Ріпкинському районі недавно викрито групи Доля та Савенка, які грабували церкви. Успішно завершилася в Ніжині операція із затриманням постачальників до Москви крадених нагород. 21 липня арештовано В.Хоменка, який шляхом обману в селах Остапівці та Кухарці Варвинського району видурив у сільських жінок зірку Героя Соціалістичної Праці, орден Леніна та медалі. І таких прикладів чимало. В обласному УВС виготовлено книгу-каталог викрадених ікон, цінностей, нагород. Її надіслано в усі області. Це допомагає знаходити чернігівські релікві у найвіддаленіших куточках України. Так, у липні в Сімферополі співробітники міліції вилучили з продажу центральне Євангеліє Чернігівської Єпархії. Його оцінюють у кілька мільярдів карбованців!

Григорій Борисович вважає, що українське законодавство надто м'яке щодо «шанувальників» старовини. Особи, які скуповують для перепродажу ордени, ікони, підлягають лише адміністративному покаранню — штрафу, який становить незначний відсоток їхніх справжніх прибутків. Тому, власне, Максим Леоненко та йому подібні скуповують і перепродують стародруки, нагороди досить-таки вільно-впевнено.

Як на мене, все ж цю проблему — зрослий попит на старовину у колекціонерів, зарубіжних гостей і прагнення окремих молодих осіб будь-що на цьому нажитися — самими каральнo-адміністративними заходами, замками і сучасною сигналізацією на культових спорудах не розв'язати. В Україні потрібно не на словах, а на ділі, не відкладаючи на потім до кращих часів, взятися за виховання чітких моральних засад підростаючого покоління. Адже нині воно здебільшого зазнає руйнівного впливу «цінностей» тугого гаманця, для якого моральне лише те, що дає змогу легко й без великих зусиль робити значний капітал. Можливо, це перекоси перехідного періоду. Але якщо вони переважатимуть і далі, то неважко спрогнозувати, що з того усього виросте, в якому небезпечно патологічному світі орієнтирів, ідей заживемо.

Чернігів.

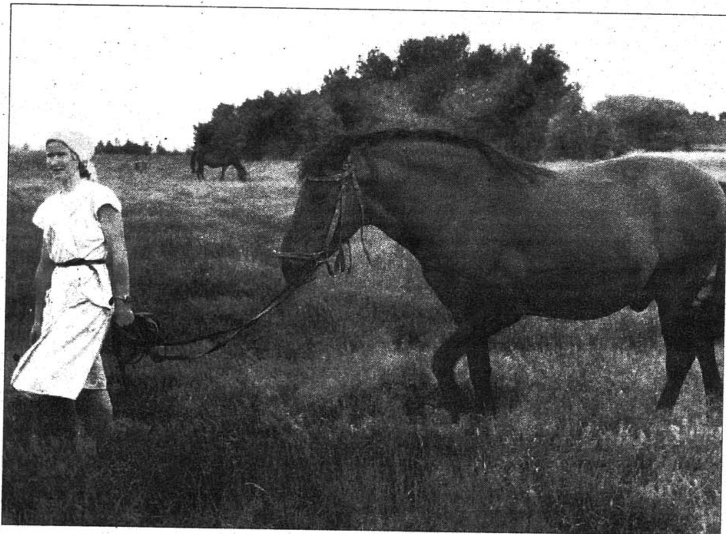
Богдан БЕРЕКЕТА, «Голос України»

ЛІТО НА ВОЛИНІ

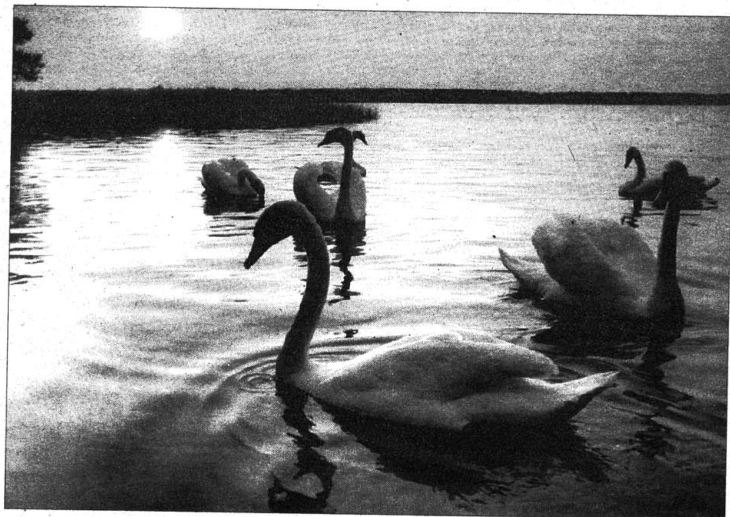
Ви ніколи не були на Волині? Якщо ні, то шкода: де ще можна побачити на території однієї області 200 озер, 130 річок?.. Найбільше озеро України Світязь — теж на Волині. Послухайте, які казково-ліричні назви інших озер: Люб'язь, Люцимер, Перемут, Пісочне, Святе, Добре, Луки, Кругле, Довге... І в кожного — дно піщане, а вода чиста, кришталева, хлюпнеш на обличчя — молодість повертається, врода не в'яне. Мабуть, тому на Поліссі стільки гарних дівчат. Тільки погляньте на оцю полісяночку, кароокy волиняночку: скільки в ній принадливих чарів, нерозгаданих таємниць! Як тут не пригадаєш слів поета: «Найбільша з усіх таємниць — таємниця твого обличчя».

Потягнуло на лірику? А як же не потягне, коли кругом стільки див? Взяти хоча б Оконські джерела. З давніх-давен на поверхні невеличкого озерця нуртують два ока-джерела. Серед численних підземних джерел Волині не знайти інших з такою чистою і смачною водою. Хто не їде — зупиниться, вгамує спрагу, помилується природним дивом. А біля джерел ставки, де вирощують форель. Знаєте, особлива краса, коли на численних луках і сіножатях Волині косять сіно, скиртують. Від запаху трав просто п'янієш. Щемно і святково на душі, коли повз тебе котиться віз із сіном. Стоїш зачарований. І сам не знаєш чому, але на пам'ять спливають рядки: «Твоє волосся пахне, як отава з-під скатерті різдвяного стола». Скажете — знову про жінку. А хіба можна інакше?

Фото Миколи ЗІНЧУКА.

Володимир САВЦОВ, «Голос України»

Як звертатися до бельгійця?

Закордонне відрядження

У камері попереднього ув'язнення сидіти-таки неприємно. Навіть коли це — звичайна кімната без вікон, з якої тобі «просто» не дозволяють виходити, а всередині — палити й голосно розмовляти. І навіть якщо розташована вона у супермодерній будівлі Брюссельського аеропорту. Але — довелося. Через неуважність щодо мого паспорта з боку бельгійського посольства у Києві, з візою було не все гаразд, і мене попросили «пройти» до тієї самої кімнати, де й спілкувався ще з однією затриманою — чорношкірою «нелегалкою», поки суворі, небагатослівні і підкреслено ввічливі господарі-прикордонники з'ясовували мою подальшу долю.

Втім, невдовзі шльопнули у паспорті ще одну візу і випустили у широкий бельгійський світ, на радість моїм господарям з Європейського парламенту (які, хоча ні сном ні духом не були винні у помилці клерків з посольства Бельгії в Україні, все ж таки за мене хвилювалися, вибачилися і навіть відшкодували витрати на таксі).

Комплекс будівель Європейського парламенту у Брюсселі — це, без перебільшення, фантастика з архітектурної точки зору і останнє слово техніки — з науково- організаційної. Він прозорим айсбергом здіймається над Брюсселем, а вночі — яскраво освітлений — зависає над містом велетенським космічним кораблем з іншої галактики.

При вході до Європейського парламенту — скульптурна група: кілька мускулистих рук здіймають граціозну жінку з емблемою «Є» («Європа») у руці. Композиція — глибоко символічна. Адже Європарламент — це спільний парламент для дванадцяти (а невдовзі й шістнадцяти) країн—членів Європейського Союзу, віднедавна піднятих «маастрихтським процесом» на дедалі вищий щабель міждержавної інтеграції. Тут парламентарі, обрані у кожній країні ЄС прямим голосуванням, захищають інтереси близько 400 мільйонів європейців, гарантують їхню участь у розробленні спільних законів ЄС, пропозицій щодо його зміцнення і розвитку, дедалі тісніше єднають народи.

Разом з тим Європейський парламент — це та краплина води, у якій яскраво відбиваються політичні і соціальні проблеми, які мають місце у кожній з цих країн. І, зрозуміло, їх виборці посилають до Європарламенту представників тих партій, за яких воліють голосувати і вдома.

Інколи доводиться чути, що Європарламент, то, мовляв, зайва надбудова, яка багато у чому дублює національні законодавчі органи, а його депутати інколи тонуть в «абстрактній балаканині». Але коли на власні очі побачиш кількагодинні черги перед виборчими дільницями — автор цих рядків переконався саме в такій ситуації, відвідавши недавні вибори до Європарламенту у Брюсселі та Лондоні — відчуваєш, що самі громадяни ЄС дотримуються іншої думки. І мимоволі зіставиш ситуацію з рідною українською: така ж сама сонячна неділя, такі ж турботи на дачах, не менший потяг до відпочинку на воді (морське узбережжя для поголовно автомобілізованих бельгійців або англійців — не проблема), але картини, коли сонних перехожих ледь не умовляють проголосувати, тут не побачиш. Інформація до роздумів — для кожного з нас...

... А Брюссель радіє літу, весь у квіткових килимах і буянні численних парків. Гуртами бродять туристи, кафе і бари ледь встигають завозити чергові партії пива, клацають фотоапарати біля знаменитого «Манекенпіс» — «Хлопчика, що писає», і спеціально для нас, групи представників країн Східної Європи, гід повідомляє, що «он у тому будинку був написаний Комуністичний маніфест».

То що ж, все прекрасно в бельгійському королевстві? Аж ніяк. Поговоріть буквально з кожним, і ви почуєте про їхні проблеми — безробіття, зростання цін. Зокрема, Брюссель прагне стати столицею Європи, сюди переміщуються деякі міждержавні структури, та й штаб-квартира НАТО теж онде — через вулицю, отже житло й продовольство постійно дорожчають («Багаті іноземці за все платять, не торгуючись, а що робити пересічному бельгійцеві?»).

Не простою, але ж такою, що цілком піддається розв'язанню, є міжнаціональна проблема. У травні цього року — як наслідок підспудних течій і процесів — провінція Брабант була офіційно поділена навпіл. Відтепер її північна частина, де більшість населення розмовляє нідерландською мовою, називається фламандським Брабантом, південна франкомовна — Валлонським Брабантом, а трохи північніше кордону між ними знаходиться столичний регіон Брюссель, де обидві мови в ходу майже на рівних.

Однак федеративний устрій Бельгійського королівства став від цього не набагато складнішим. Згідно із законом, прийнятим у січні 1989 року на завершення другого етапу програми федералізації державного устрою Бельгії, центральний уряд передав франкомовній, фламандській і німецькомовній громадам, а також фламандському, валлонському та брюссельському регіонам прерогативи самоуправління в галузі освіти, охорони здоров'я, громадських робіт та ін. Щоправда, відтоді іноземцеві (а часто й бельгійцеві) досить важко розібратися, у віданні якого з урядів — федерального, регіонального або уряду однієї з мовних громад — перебуває те чи інше питання.

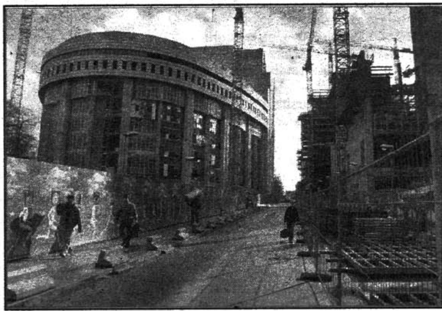
Така ж практика була застосована і під час згадуваного поділу Брабанту. Документ про це підписали представники усіх сторін, які керують провінцією: федерального уряду, франкомовної і фламандської громад, валлонського, фламандського і столичного регіонів. У відповідності з цим документом поділені не тільки права і обов'язки властей, але й територія, вся державна й муніципальна власність, яка тут є, а також загін службовців у кількості 5031 чоловіка.

Щоразу, коли у цих рядках йшлося про процедуру поділу земель, ми перелічували усіх «діючих осіб». Робили це навмисно: хай навіть цей перелік і не звучить публіцистично, зате доказово засвідчує увагу й повагу бельгійської держави до усіх різномовних громад, а отже й до кожного громадянина країни. До речі, громадяни відповідають державі взаємністю. Зокрема, під час поділу Брабанту всесвітньо відомий Пастерівський інститут вирішили по власних комірчинах не розтягати, а передати у відання федерального уряду.

Отже, на неувагу до себе не може поскаржитися жодна національна спільнота. Інша річ, що апетит приходить під час їди. І от уже цього липня керівники фламандської громади виступили за перетворення Бельгії з федеративної держави на конфедерацію, шляхом, зокрема, «відродження фламандської нації». Але цей проект у бельгійському суспільстві підтримки не знаходить.

... У Брюсселі — розпал туристичного сезону. Здається, ходиш навколо біблійної Вавілонської вежі, таке багатоголосся, буквально усіма мовами світу, зусібіч. Але якою б не звернувся приїжджий до бельгійця, той завжди знайде вихід, аби порозумітися.

Брюссель—Київ.

На знімку: комплекс будівель Європарламенту у бельгійській столиці продовжує розширюватися.

Фото з журналу «Шпігель».

Калейдоскоп

На одну зірочку стане менше

На розгляд голландського парламенту плановано подати пропозицію щодо вдосконалення системи виправних установ у Нідерландах, одним з пунктів якої буде обов'язкова праця ув'язнених з метою погасити бодай частину державних витрат на утримання тюрем. Нині засуджені на тривалий строк змушені працювати, та не більше 2,5 години на день. При цьому вони отримують досить пристойну заробітну плату. В майбутньому робочий день арештантів може бути й дещо збільшено, а виручені додаткові кошти підуть на часткове покриття витрат на їх утримання. З огляду на той факт, що тюремні умови в Голландії часто порівнюють з проживанням у «тризірковому» готелі, планований захід цілком виправданий. Щоправда, ув'язненим доведеться дещо ущільнити свій режим дня, який, здебільшого, складається з прогулянок, занять спортом, побачень з родичами, навчання тощо.

Кенгуру осліпли

Австралійські фермери в штаті Новий Південний Уельс звернули увагу на велику кількість кенгуру, які спотикаються й натикаються на дерева. Співробітники служби національних парків і живої природи з'ясували, що багато тварин втратили зір. Для визначення причини цього дивного явища в багатьох хворих кенгуру взято проби мозкових тканин і відправлено на вивчення до сіднейських наукових медичних інститутів.

Їм згори видно все

Знайдено спосіб притягнення до відповідальності хуліганів, котрі розписують крейдою і фарбою вагони сіднейського метро. В поїздах установлено мініатюрні відеокамери з об'єктивом, не більшим за головку шпильки, які записують усе, що відбувається у вагонах. Уже перші два тижні, протягом яких відеокамери проходили випробування, принесли плоди. Заарештовано 22 порушники порядку віком від 13 до 18 років. На змивання «художнього розпису» підлітків щороку витрачається 40 млн австралійських доларів.

Діти за батьків не відповідають

Стривожені випадками, що почастішали, ображання учнів корейських шкіл у Японії на тлі кризи навколо ядерної проблеми КНДР, токійські власті висловили «щире співчуття» з приводу цих «актів расизму й упередженості» й зажадали від керівників громадських і приватних навчальних закладів приділяти більше уваги в процесі занять такій темі, як «гарантування прав людини».

Сьогодні — національне свято Угорщини

Микола ГОРВАТ, «Голос України»

Чим колоритніша палітра національностей, тим сильніша держава

20 серпня 1083 року папа Георгій VII визнав першого короля Угорщини Іштвана (Стефана) та його сина Імрея святими. Так започаткувалось національне свято країни.

Чим же закарбував на віки своє ім'я мудрий король? Насамперед християнізацією Угорщини, за що й одержав 1001 року корону від папи Сільвестра II. Іштван уперше запровадив адміністративний та військовий поділ держави, утворив 10 епархій. Саме з допомогою їх правителів намагався реформувати Угорщину в сучасну на той час європейську країну, заклав її основи. Тому і вважається 20 серпня святом заснування Угорської держави, яким дорожать і яке шанують всі громадяни країни. Навіть після впровадження в Угорщині соціалістичного ладу народ не побажав розлучитися з улюбленим торжеством.

Чого ж прагнув святий Іштван? Найперше, аби його країна процвітала, а її громадяни жили в добробуті, щоб інтереси держави й людей співпадали. Для цього всіляко зміцнював національну єдність, цеглина за цеглиною зводив державу європейського типу.

Як колись святий Іштван, сьогоднішнє керівництво Угорщини бачить свою державу розквітаючою на континенті і тому всіляко ініціює її входження в різні європейські структури, намагається реформувати суспільні відносини, гарантувати громадянам соціальний захист. Серед проголошених пріоритетів — налагодження добрих відносин з сусідніми державами, в тому числі з Україною. Для цього вже нині існують стабільна правова й політико-економічна системи. А уряд Хорна робить нові кроки для її подальшого вдосконалення. Буквально за останні два місяці керівники провідних відомств двох держав намітили ряд спільних заходів. Найближчим часом мають намір зустрітися міністри фінансів і торгівлі, інші державні лідери.

— Добросусідські партнерські відносини між нашими країнами, — вважає Генеральний консул Угорщини в Ужгороді пан Іштван Монорі, — стабілізуюче впливають на обстановку в навколишньому регіоні, можуть слугувати основою всебічної безпеки в Європі.

Безумовно, він має рацію. Причому, своєрідним ланцюжком єднання між Україною та Угорщиною є понад 160 тисяч угорців, які живуть у Закарпатті. Не випадково серед трьох основних напрямів зовнішньої політики нинішнього угорського уряду є і захист інтересів національних меншин, що проживають за кордоном.

До речі, поміж інших держав в Україні створено чи не найкращі умови для того, щоб національні меншини не почувалися відірваними від своєї історичної батьківщини.

Приміром, угорці Закарпаття за бажанням вчаться рідною мовою, починаючи з дитсадка і аж до вузу включно, мають свої культурні товариства і заклади, засоби масової інформації, їздять до сусідньої країни за спрощеним переходом. Широко відзначають на Закарпатті національні свята сусідньої держави. Так, 15 березня масові заходи відбулися з нагоди чергової річниці революції 1848-49 рр.

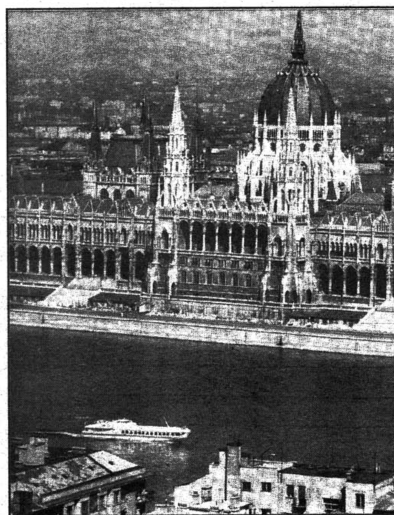
Відзначатиметься в області і 20 серпня. Зокрема чимало людей збереться в Середньому, що поблизу Ужгорода, де в грудні 1805 року «заночувала» корона святого Іштвана: її везли через село в Мукачівський замок, щоб сховати від Наполеона. Про це розповідає недавно встановлена меморіальна плита.

А що буде в Будапешті? Сьогодні до народу звернеться Президент Арпад Гьонц. А ввечері над Дунаєм веселково засяє традиційний фейєрверк. За останні 29 років ілюмінація в столиці буде однією з найпомпезніших, хоча спочатку із-за відсутності коштів її влаштування було під сумнівом. Але знайшлися спонсори, які виклали необхідні 30 мільйонів форинтів.

У своєму «посланні до сина», святий Іштван писав: «Держава завше тим сильніша, чим колоритніша палітра національностей, які в ній проживають». Він закликав сина Імрея створювати належні умови для процвітання всіх етнічних формувань, аби не було між ними ворожнечі.

До цих слів варто прислухатись не лише нащадкам Іштвана.

Ужгород—Будапешт.

На знімку: Будапешт. Будинок Парламенту.

Віктор БРАНИЦЬКИЙ, «Голос України»

З МРІЄЮ ПРО КОМАНДУ-ЗІРКУ

Наближається 7 вересня. Цього дня національна збірна країни з футболу на полі Республіканського стадіону в Києві проведе перший у своїй біографії офіційний матч. Наші футболісти у зустрічі відбіркового турніру чемпіонату Європи-96 поміряються силами зі збірною Литви. Зрозуміло, що болільників цікавить усе про нашу команду. Але чи не найбільше — чи запросять тренери до нашої головної команди «зірок» із зарубіжних клубів? Отож, ми запросили до розмови на цю тему головного тренера національної збірної Олега БАЗИЛЕВИЧА і його помічника, наставника олімпійської команди (вона зіграє матч з литовцями напередодні) Володимира МУНТЯНА.

О.Б. Якщо відверто, то вважаю, що питання з легіонерами — не головне. Чому? Тому, що воно має швидше емоційний характер. Адже всі ми живемо спогадами про чудове футбольне минуле. Усі, природно, хотіли б спостерігати найкращих українських гравців, які колись добивалися видатних результатів на найвищому міжнародному рівні. На жаль, життя бере своє. Не можемо ми вже побачити гру Мунтяна, Блохіна, Колотова. Важко навіть уявити, що побачимо й Заварова. Отож, я не акцентував би на цьому увагу. Коли ми домовлялися працювати разом із Володимиром Мунтяном, то визначили концепцію становлення і формування національної команди, яка дала б змогу нам вирішити насамперед головне завдання: забезпечити результат.

Проаналізувавши ситуацію, яка нині склалася в українському футболі через відплив кращих сил: від'їзд за кордон Канчельскіса, Онопка, Никифорова, Цимбаларя, Саленка тощо, — ми дійшли до висновку, що єдиний теоретичний вихід із такого становища — створення боєздатного ансамблю, здатного сповідувати колективні дії в обох фазах гри — обороні й атаці.

Виходячи з цього, ми використовували тих футболістів, яких бачили постійно в іграх національного чемпіонату. Контактували з ними й залучали до контрольних матчів. Це воротарі Воробйов і Тяпушкін, захисники — Бежевар, Букель, Василитчук, Леженцев, Лужний, Попов, Дірявка, Сак, півзахисники — Ковалець, Максимов, Михайленко, Похлєбаєв, Полунін, нападаючі — Коновалов, Леоненко, Скаченко, Гусейнов, Шкапенко. Можливо, когось і не назвав. Нехай не ображаються. Суть не в цьому. Головне, що протягом останніх двох років і в національній, і в олімпійській командах грали одні й ті ж люди.

Маючи обмаль часу, ми прагнули об'єднати гравців спільною ідеєю. Виникає запитання: чи вдалося нам зробити це? Судити важко, бо ще не брали участі в офіційних турнірах. Товариські ж матчі здатні ввести лише в оману. Вони ж для професіоналів — виключно методичні. Увага в них на результаті не зосереджується.

Усе ж нам вдалося досягти певного успіху. Незважаючи на програш, був хороший поєдинок у Хорватії, за яку виступали всі зірки на чолі з Бокшичем і Бобаном. Добре грали українці в матчах проти збірних США, Мексики, Болгарії, Литви, Білорусі. Непоганим був поєдинок в Ізраїлі. Але і в ньому спостерігалися вдалі моменти.

Підкреслюю, що всі ці питання вирішувалися з однією групою гравців. Не довіряти їм сьогодні, ставити під сумнів їхню присутність у складі не маємо жодних підстав.

Утім, не виключені проблеми на завершальному етапі підготовки. Скажімо, прикрий випадок з Олегом Лужним, якому прооперували коліно. Тому два-три футболісти з числа легіонерів неодмінно залучатимуться до нашої команди. Причому, на конкретну зустріч. Викликати ж їх на збори ми не можемо. Адже їх не відпустять із клубів.

В.М. Тут, як на мене, не треба винаходити велосипед, а керуватися регламентом ФІФА, за яким клуби зобов'язані відпускати іноземних гравців до їхніх національних збірних. Там і терміни визначені: на товариський матч на стільки-то днів, на офіційний — на стільки-то ...

— І все ж, народ бажає знати, кого запрошуватимете конкретно.

О.Б. Тяпушкін, Сак, Протасов, Литовченко, Кузнецов, можливо, Михайличенко. Хто з них буде? Не скажу. Хтось буде.

В.М. Маю власний погляд на проблему. 30—35 років — у футболі ще не старість. Справжні професіонали, знайомі з тренерською концепцією, здатні й самі відмінно підготуватися до відповідальних зустрічей. Головне в тому, як «узяти» їх.

О.Б. Протягом останніх двох років ми не мали можливості через відсутність валюти викликати їх на наші матчі. Тепер, наче, наше фінансове становище поліпшилося. Але я ще раз скажу, що перед нами стоїть завдання не зібрати докупи зірок, а створити команду-зірку на перспективу.

В.М. Я гадаю, що Протасов, Литовченко, Кузнецов обов'язково повинні грати за збірну.

О.Б. І я такої думки, говорив же про двох-трьох гравців з-за кордону. Маємо проблеми з центральним захисником, лівим півзахисником. От і думатимемо.

В.М. Необхідно у найближчі дні поговорити з «іноземцями» і з'ясувати, чи готові вони грати за збірну, чи бажають, зрештою. Проблема фінансів існуватиме ще не один рік. Можливо, частково напругу зніме новий спонсор Федерації футболу України і національної збірної фірма «Нордекс».

... До слів Володимира Мунтяна хотілося б додати й такі: на Україні є чимало заможних фірм і організацій, де працюють справжні цінителі футболу. То невже вони не змогли б оплатити перельоти хоч одного гравця? Гадаю, що це проблема з тих, що вирішуються.

Тепер про найближчі плани збірної. 26 серпня вона має вилетіти на десятиденний збір до Болгарії. Не виключено, що в цей проміжок часу українські футболісти зіграють товариський матч у Німеччині з національною збірною Об'єднаних Арабських Еміратів. Щоправда, нас уже запрошували до цієї країни. Але потім передумали. Подібне може статися й на нейтральній території. Втім, як кажуть, не загадуватимемо...

На знімку: наставник олімпійської команди Володимир Мунтян (ліворуч) і головний тренер національної збірної Олег Базилевич.

Фото Миколи БОЧКА.

Людмила ВЛАСЮК

«Сокіл» існує за рахунок продажу власних гравців»,

— КАЖЕ ЙОГО ГОЛОВНИЙ ТРЕНЕР ОЛЕКСАНДР СЕУКАНД

Хокеїсти київського «Сокола» вирушили до Москви, де зіграли чотири товариські зустрічі — спочатку в Електросталі з місцевою командою, а потім 15 і 16 серпня — з ЦСКА і «Спартаком». Ці перші матчі в рамках підготовки до чемпіонату Міжнаціональної хокейної ліги, що стартує 9 вересня, «Сокіл» провів тоді, коли решта команд МХЛ встигли не тільки здійснити повноцінну льодову підготовку, а й виступити в різних турнірах. Втім, на лід київські хокеїсти вийшли лише 2 серпня, через місяць після всіх своїх суперників у лізі! «Ми неспроможні оплатити ту кількість льоду, яка була необхідна, — сказав кореспондентові Укрінформу головний тренер «Сокола» Олександр Сеуканд. 43-річний колишній гравець «Сокола» очолив команду лише місяць тому, після того, як Олександр Фадєєв, який займав цей пост, прийняв запрошення словацької команди «Зволен». Новий наставник одержав у спадщину не тільки відому команду, але й безліч проблем, пов'язаних, головним чином, з її фінансовим становищем. «Ми існуємо виключно за рахунок компенсацій від продажу власних гравців», — говорить О.Сеуканд. Звучить невесело... Однак такими є реалії в країні, яка залишилась однією з небагатьох у СНД, де спорт ледь животіє. Наприклад, в Росії пільговий податковий режим для тих, хто побажав підтримати спорт, відкрив справжні грошові шлюзи в бік багатьох команд. Хокейні клуби Електросталі, Тюмені і Самари, які цими днями поповнили склад учасників чемпіонату МХЛ в зв'язку із зміною формули його проведення (Схід—Захід), спокійно сприйняли названу керівництвом ліги суму вступного внеску — по 200 млн. рублів, що становить приблизно 100 тисяч доларів. Більше того, росіянам, як виявилось, цілком під силу купувати не тільки окремих гравців, а й цілі команди разом з тренерами, що сталось, за словами О.Сеуканда, у Харкові, куди навідались хокейні функціонери з Ярославля...

Тим часом, «Сокіл», який має значно вищий рейтинг, ніж оті новачки МХЛ, який збирає повні трибуни глядачів, не в змозі провести тренувальний збір на власній базі у Пущі-Водиці. Правда, сигнал біди, який подається вже не один рік, досяг, нарешті, Міністерства у справах молоді і спорту України, і воно оплатило команді дванадцятиденний збір в липні. Але одноразові ін'єкції навряд чи зможуть змінити ситуацію, і злидні справжнісіньким дамоклевим мечем продовжують висіти над єдиною командою, яка представляє Україну в МХЛ. У цьому році її залишає ціла група хокеїстів. В омський «Авангард» переходить воротар В'юхін, готується грати в Англії Кирик, Савицький їде в Чехію, Буценко веде переговори з клубами Швейцарії та Італії. Полковников, Фадєєв і Гунько чекають виклику з США. У «Сокіл» повертається з Польщі воротар Бруль, а інші придбання — десятеро вихованців школи вищої спортивної майстерності. ШВСМ і СДЮШОР є основою піраміди, на якій і тримається «Сокіл». Але

вони — ще один головний біль тренерів. Олександр Сеуканд вважає, що гроші, одержані за від'їжджаючих гравців, повинні йти в першу чергу на потреби школи. «Сьогодні ясно, як божий день, — говорить він, — якщо помре школа, наступного дня припинить своє існування і «Сокіл». Така сумна перспектива мало не стала реальністю, коли через горезвісну бідність команда ШВСМ відмовилась від участі у молодіжному відкритому чемпіонаті Росії. Однак тепер, коли з'ясувалося, що нова формула проведення чемпіонату МХЛ дасть змогу дещо скоротити роз'їзди «Сокола», вирішено зберегти ШВСМ. Але виявилось, що «поїзд пішов»... У Москві пояснили, що календар чемпіонату вже затверджено і нічого зробити не можна. Залишилась примарна надія на те, що через фінансові проблеми, яка-небудь команда відмовиться від участі і тоді її місце займе ШВСМ. «Навіть якщо це питання вирішиться негативно, ми підемо на те, щоб утримувати команду, — говорить О.Сеуканд. — Адже молодіжна збірна України має виступати в чемпіонаті світу в групі найсильніших, де її суперниками будуть хокеїсти Канади, Швеції, Росії, інші і залишати хокеїстів без ігрової практики принаймні нерозумно». ... Отже, 9 і 11 вересня у перших матчах чемпіонату МХЛ з череповецьким «Металургом» і ярославським «Торпедо» київські глядачі вперше побачать свою, значною мірою оновлену команду. «Не чекайте від нас багато у цих перших матчах, — говорить Олександр Сеуканд. — Брак льодової підготовки, без сумніву, якийсь час позначатиметься на діях хокеїстів. І хоча ми виконали величезний обсяг підготовчої роботи і хлопці працювали на совість, все ж треба було більше грати, а не бігати, ходити, штовхати...».

ГРАЦІЇ — ЮВІЛЕЮ МІСТА

В Одесі, в приміщенні театру музичної комедії відбувся міжнародний турнір з художньої гімнастики, присвячений 200-літньому ювілею міста, в якому взяли участь 27 грацій двох вікових груп з ряду країн СНД та Ізраїлю.

Як і очікувалось, лідером турніру одразу стала чотириразова чемпіонка Європи, заслужений майстер спорту, студентка Одеського педагогічного інституту Олена Витриченко, яку тренує її мати — заслужений тренер України Ніна Михайлівна. Олена набрала у багатоборстві 38,1 бала, випередивши харків'янку Олесю Смирнову більш як на два бали. О.Витриченко вручено і чотири призи за перемогу в окремих вправах — з обручем, м'ячем, булавами та стрічкою.

У молодшій віковій групі перемогли також одеситки — вихованки місцевого спортклубу «Чорноморець» Наталка Жданова та Ірина Кобець.

Іван ЛИСЕНКО, журналіст

«Васю, заспівай, покажи голос, дай ноту»

Забуте ім'я

Про голос Василя Гагаєнка ходили легенди. Ним захоплювалися видатні музиканти, співаки, диригенти, режисери. Тітта Руффо, котрий виступав з ним у Петербурзі, був вражений вокальними даними свого партнера, поряд з яким уславлений італійський бас Танціні мав вигляд хлопчиська. Після прем'єри «Пікової дами» в Києві Петро Чайковський пішов до нього за куліси, щоб віддати співакові належне.

Можливо, найкваліфікованішу оцінку цьому голосу дав відомий російський оперний режисер Василь Шкафер: «Це був феноменальний голос за красою й неосяжною силою звуку... Актори часто просили його: «Васю, заспівай, покажи голос, дай ноту». Вася пробував спочатку на низах, контр-фа — як орган, не нота — масло, ллється звук, скільки влізе, потім легкий рев і улюблена з «Гугенотів» пісня Марселя «Піф-паф!» Ноти викочувалися, як з дванадцятидюймової гармати, вільно й легко. Вася входив у смак і розгортав: «Пощады не ждите, она не придет, нет, нет, не придет, нет» — і фінальне «нет», як громи небесні, потрясало будівлю театру, вбивало наповал. Такого багатого голосу я більше ніколи не зустрічав». Тому недивно, що коли 1911 року в Харкові відбувся неофіційний, але, власне, перший конкурс вокалістів, де змагалися три уславлені баси — Олександр Антоновський, Василь Вербицький і Василь Гагаєнко, то переможцем у ньому став останній. А причина була, очевидно, одна: кращого за тембром і сильнішого голосу тоді просто не було.

Описували його так: середнього зросту, кремезний, типовий українець, зі старої Запорозької Січі, один з героїв картини Рєпіна «Запорожці». На нього без посмішки ніхто не дивився, не можна було не посміхнутися такому свого роду Тарасові Бульбі.

Однак Гагаєнко так і не зробив оперної кар'єри. Він був з тих людей, які ніколи не думали про вокальну освіту, про загальну культуру. Це був просто дар природи. Дехто з сучасників казав, що він навіть не знав музичної грамоти. Цілком ймовірно. «Дивували в його співацькому феномені, — писав знаменитий диригент Арій Пазовський, — інтуїтивно знайдена ним правильна манера звуковедення, благородне забарвлення звуку і ясна природна дикція».

Але далі дару природи справа не пішла. Розповідала мені дочка співака, яку я ще застав у Києві, що італійці, почувши його голос, повезли Гагаєнка до Італії, сподіваючись зробити з нього знаменитого співака. Тут він під псевдонімом «Гагаїні» співав кілька місяців у мандрівних трупах. На цьому справа й завершилася. Гагаєнко повернувся в Україну. Все життя його звали Васею, і таким добродушним, щирим характерником він і зостався для своїх сучасників.

Матеріалів до біографії співака залишилося небагато. Василь Артемович Гагаєнко народився 1(13) січня 1858 року в Києві в багатодітній родині швейцара Київського університету. Мати Пелагея була з кріпаків. Після ранньої смерті батька майже всіх дітей віддали на виховання до Києво-Печерської лаври. У хлопчиків виявилися голоси. Отже, Василько уже з 7 років співав у хорі Лаври своїм чудовим дискантом. Потім опанував професію друкаря й залишався тут аж до призову в солдати.

Служив він у Варшавському військовому окрузі, де постійно співав у духовному хорі. Тут звернув на нього увагу командувач округу генерал Гурко. Саме в цей час до Варшави прибув якийсь граф і привіз із собою професійного співака. У випадковій розмові з Гурком граф почав вихваляти свого співака, на що генерал відповів: «У мене є солдат, який співає краще за твого артиста». Побилися в заклад на велику суму, і в залі Купецького зібрання Варшави відбувся концерт-турнір, який багато важив у долі Василя Гагаєнка. Першим виступав професійний артист, співав чудово, було чимало оплесків. Потім на сцену вийшов солдат Гагаєнко. Під час виконання ним української народної пісні «Гомін, гомін по діброві» в залі згасла велика люстра, в якій горіли свічки. Доспівати йому не дали: в залі був шквал оплесків. Це був пам'ятний день у житті майбутнього співака: наступного дня генерал Гурко викликав його до себе, нагородив цінним подарунком. А потім сказав: «Віднині ти звільняєшся від військової служби, твоє місце в оперному театрі». Подавши йому листа-звернення до керівництва Київської опери, генерал побажав Гагаєнкові успіхів.

Отже, з 1880 року Гагаєнко — хорист Київської опери. Маючи феноменальний голос з широким діапазоном, з м'яким оксамитовим тембром, абсолютний слух і виняткову пам'ять, Гагаєнко починає виконувати не лише другорядні, а й партії першого плану.

Після пожежі в Київському театрі (1896) для Гагаєнка починається тривалий процес мандрівного театрального життя. Він співає в Пермі (1896-97, 1899—1900), Тифлісі (1897-99), Москві (1903-05, приватна опера), Петербурзі (1906-07), знову в Києві (1901-03, 1908-09), Харкові (1909-10), Єкатеринбурзі (1912-13), Іркутську (1915), Казані (1918). 1918 року повертається до Києва і залишається тут назавжди. Після 1920 року виступає в Київській опері епізодично, найчастіше в ролі «рятівника» вистав. «Йому було уже під шістдесят, — згадував оперний співак і мемуарист С.Левік, — але, розспівуючись перед виставою, він так легко діставався до верхнього «ля», що йому не тільки баритони, а й тенори могли позаздрити. При цьому звук був дивовижно рівний і звучний без найменших ознак тремолювання».

Василь Гагаєнко — одна з тих численних наших жертв, які через обставини, часом від них незалежні, не піднялися вище від рівня мандрівного акторства. «Гагаєнко — це співак з блискучим голосом, — писали «Московские ведомости». — У нього є в голосі й велика сила, й соковитий красивий тембр, але все це багатство пропадає майже даремно, бо артиста, який би відчував і жив своїм співом, у ньому немає. Єдине, в чому проявляється індивідуальність співака, то це в постійному намаганні дати сильну й густу ноту».

Відомий оперний режисер М.Боголюбов писав, що «коли б його дивовижному голосу, м'якому, співучому й рівному в усіх регістрах, дати культуру, а самому Васі — мінімум освіти, то в його особі оперна сцена здобула б першокласного вокаліста, співака зі світовим іменем».

Василь Гагаєнко, як свідчить у своїх спогадах оперна співачка Марія Ростовська, постійно підкреслював своє українське походження і завжди, хоч би де він бував, розмовляв тільки рідною мовою. В концертах він неодмінно виконував українські народні пісні.

Свій унікальний голос Василь Артемович, на щастя, залишив нам на платівках. 1901 року в Петербурзі на фірмі «Грамофон» він наспівав цілий ряд оперних арій, зокрема Мельника («Русалка» Даргомижського), Сусаніна («Життя за царя» Глінки), Марселя («Гугеноти» Мейєрбера), Стольника («Галька» Монюшка), Кардинала («Жидівка» Галеві) та українську народну пісню «Гречаники».

І наостанок кілька слів про характер унікального голосу Гагаєнка, тим більше що таких феноменів у нашій історії було небагато. З огляду на те, що він дуже часто виконував партії низького баса, його голос фахівці кваліфікували як бас-профундо. Цікаві роздуми залишив нам російський театрознавець Сергій Ебергардт: «Він співав і партії центрального баса, і все те, що вимагало наявності в голосі низьких нот, а вони в нього, звичайно, були. Судячи з усього, він любив акцентувати на «низових» можливостях свого голосу. Отже, Гагаєнко був універсальним співаком — басом-кантанте з дуже багатими низькими нотами».

Як бачимо, немає правил без винятків — є улюбленці природи, які співають легко, природно й вільно, без усякої «школи». Але трапляється це дуже рідко.

Ігор СУСЮК, журналіст

ЖЕРТОВНІСТЬ «ВІДРОДЖЕННЯ»

Ви можете уявити собі диваків, які б щомісяця кожному, кого побачать на вулиці, дарували по сто тисяч карбованців? За що? Ні за що. Просто так.

Ці диваки вже не перший рік приїжджають із Дрогобича до курортного Трускавця і дарують гостям оздоровниці книги. Гарно видані. Глибокого змісту. Ми також скористалися з нагоди, і бібліотечка «Франкової криниці» поповнилася четвертим виданням «Мови і нації» В.Іванишина і Я.Радевича-Винницького, «Голгофою України» Д.Соловея, «УПА» М.Лебедя. Такий дарунок, може, коштує більш як сто тисяч.

Невже у книговидавничій фірмі «Відродження» працюють такі марнотратники? Ні, звичайно. Там ще й нас навчать, як лічити гроші. Та у «Відродженні» рахують інше, про що ми, на жаль, забуваємо. Про це розповів нам громадський працівник фірми, розповсюджувач літератури Микола Муль. «Кожен вкладений нині карбованець завтра нам принесе мільярди».

Як водій-«дальнобійник» пан Микола їздить по світу, засіває переліги пізнання дрогобицькою книгою. А книги «Відродження» проростають зернами знань, розкривають людям очі на правду історії. Нелегке завдання у подвижників із «Відродження». Адже не можна за рік-два змінити свідомість людей, які ще й сьогодні переконані, що «украинский буржуазный национализм — злейший враг украинского народа». Сумно, але таких ще є багато.

Історія, звичайно, розбереться, кому з «демократів» було вигідно поставити на коліна національну пресу, книговидавничу справу. А саме вони мали б вести потужну контрпропаганду, роз'яснювальну роботу. Зараз ідеологічну прогалину влади заповнює дрогобицьке «Відродження». І робить це тихо, без помпи, телевізійних камер.

— У Трускавці, — розповідає президент фірми пан Петро Вобик, — необмежене поле діяльності. Ми раніше також брали участь у кавалерійських «наскоках» на Схід, потім замислилися, а чи варто навчати когось, як жити у власному домі? Ні, тут треба самому працювати і приклад гостям показувати. Хай люди везуть добру звістку по світові. Хто в Трускавці працює з курортниками? Одна-дві релігійні місії та перекупки. І все. А де ви, панове політики? Що робите, окрім власного облаштування?

— Ні, пані, не стійте і не просіть. Я вам жодної книжки не дам, — пан Микола Муль був категоричний і невблаганний. Книги «Відродження» він вручає тільки тим, хто приїздить зі сходу чи півдня України. А місцеві мають самі придбати книжку і допомогти цим «Відродженню».

Коротка довідка. Під час минулої акції «Відродження» курортникам Трускавця було вручено книг на суму 137 мільйонів 601 тисячу карбованців. Безкоштовно.

Трускавець
Львівської області.

На фото: Леся Степанюк, студентка III курсу факультету іноземних мов Вінницького педінституту. У вільний від навчання час вона гарно вишиває. Нещодавно разом зі своєю матір'ю в рідному селі Марківці Тиврівського району влаштувала чудову виставку своїх робіт, яку відвідали всі жителі села. Це була чудова нагода, особливо для старих бабусь, згадати свою молодість, коли всі дівчата обов'язково займалися гаптуванням.

Фото Володимира ОЧЕРЕТНОГО.

Проспект четвертой эмиссии акций коммерческого акционерного банка открытого типа «Славянский»

Раздел 1. Характеристика эмитента

1.1. Банк создан 20 августа 1989 г. Реорганизован в коммерческий акционерный банк «Славянский» 21 октября 1991г., регистрационный номер 44.

1.2. Учредителями на момент реорганизации являлись 8 юридических и 15 физических лиц.

1.3. Общее руководство деятельностью банка осуществляет собрание акционеров. Контролирующий орган — Совет банка, президентом которого является генеральный директор ГК«Запорожтрансформатор» Хаджинов Леонид Петрович.

1.4. Текущей деятельностью банка руководит правление. Председатель правления — Микулина Неонила Васильевна, стаж работы в банковской системе — 26 лет.

1.5. Банк выполняет все виды банковских услуг, предусмотренных Законом Украины «О банках и банковской деятельности», в карбованцах и иностранной валюте.

1.6. На момент принятия решения о четвертом выпуске акций банк имел зарегистрированный и полностью оплаченный уставный фонд 8 млрд 176 млн. 420 тыс крб.

1.7. Административные санкции по вопросам деятельности банка со стороны контролирующих органов с начала создания банка не применялись.

Экономические нормативы, установленные Национальным банком Украины, выполняются.

Раздел 2. Описание деловой активности

2.1. За 1993 г. размер баланса увеличился в 16,6 раза и достиг 64,8 млрд. крб. Объем прибыли составил 14,2756 млрд крб.

2.2. В 1993 году открыт Правобережный филиал банка, в 1994 году — филиал банка в г.Днепрорудное Запорожской области. По состоянию на 01.07.94 г. введено в действие 14 пунктов приема депозитивных вкладов, 12 пунктов обмена валют.

2.3. По состоянию на 01.07.94 г. банк обслуживает 1193 предприятия и организации всех форм собственности.

2.4. Банк имеет лицензию на проведение валютных операций (№ 42). Создана сеть корреспондентских счетов в банках стран СНГ и Западной Европы (Россия, Беларусь, Молдова, Узбекистан, Латвия, Австрия, Германия, Великобритания).

2.5. За 1993 год банк занял 6 место среди коммерческих банков Украины по эффективности использования карбованца (рейтинг газеты «Галицькі контракти» № 11/94 с.25).

Баланс КАБ «Славянский» на 01.07.94 год.

АКТИВ	млн.крб.
1. Касса	4426
2. Наличная иностранная валюта	1390
3. Валютные счета в банках-корреспондентах	12763
4. Корреспондентский счет	29555
5. Депозитный счет в банке	—
6. Фонд регулирования	—
7. Кредиты — до 1 года	85321
— свыше 1 года	3993
8. Факторинговые операции	—
9. Лизинговые операции	104
10. Кредиты другим банкам	1800
11. Прочие дебиторы	7424
12. Средства, вложенные в совместную хозяйственную деятельность	104
13. Основные средства и хоззатраты	2457
14. Отвлеченные средства за счет прибыли	9046
15. Прочие активы	2149
БАЛАНС	160532
ПАССИВ	
1. Уставной фонд	10117
2. Резервный фонд	1032
3. Прочие фонды	3249
4. Расчетные и другие счета клиентов	55435
5. Депозиты предприятий, организаций и граждан	45864
6. Займы у других банков	9500
7. Прочие кредиторы	634
8. Прибыль отчетного периода	23221
9. Прочие пассивы	11480
БАЛАНС	160532

Раздел 3. Данные об эмиссии ценных бумаг

3.1. Решение о выпуске ценных бумаг принято общим собранием акционеров 29 апреля 1994 года, протокол № 32.

Основные положения условий подписки с учетом дополнений и изменений утверждены на собрании акционеров 27 июня 1994 года.

3.2. Вид ценных бумаг — акции.

3.3. Цель эмиссии акций.

3.3.1. Увеличение уставного фонда банка, укрепление экономики Украины, развитие товарно-денежных отношений и социальной сферы.

3.3.2. Обмен акций предыдущих выпусков в связи с изменением номинальной стоимости акции с 10000 до 100000 крб.

3.4. Категории акций.

3.4.1. Предназначенные для открытой продажи:
именные простые серии — IV—ПС;
именные привилегированные серии — IV—П.

3.4.2. Предназначенные для обмена акций предыдущих выпусков:
именные простые серии — IV—ПСО;
именные привилегированные серии — IV—ПО.

3.5. Количество обмениваемых акций — 817642 шт.

3.6. Количество акций, выпускаемых для:
открытой продажи — 348235 шт.;
для обмена акций предыдущих выпусков — 81765 шт.

3.7. Соотношение типов и категорий акций IV выпуска.

3.7.1. Предназначенных для открытой продажи:
именных простых — 338235 шт. на сумму 33823500 тыс.крб.;
именных привилегированных — 10000 шт. на сумму 1000000 тыс. крб.

3.7.2. Предназначенных для обмена акций предыдущих выпусков:
именных простых серии — IV—ПСО — 78300 шт. на сумму 7830000 тыс. крб.;
именных привилегированных серии — IV—ПО — 3465 шт. на сумму 346500 крб.

Очередность выпуска акций не устанавливается, их размещение производится банком самостоятельно.

3.8. Номинальная стоимость акции — 100000 крб.

3.9. Общая сумма эмиссии акций — 43.000.000.000 крб.

3.10. Подписка проводится в конторе банка по адресу: г.Запорожье, ул.Кремлевская, 8; в Правобережном филиале по адресу: г.Запорожье, ул.Электрозаводская, 3; в Днепрорудненском филиале банка по адресу: г.Днепрорудное, пр.Энтузиастов, 3. Регион подписки — Украина.

3.11. Срок проведения подписки — с 1 сентября по 1 декабря 1994 года.

3.12. Условия подписки.

Продажа акций физическим лицам производится на условиях полной оплаты заявленных акций на день подачи заявления.

Именные привилегированные акции серии IV—П реализуются только физическим лицам.

Физические лица при приобретении акций на сумму, превышающую 20 млн.крб., предоставляют банку справку о доходах, заверенную государственной налоговой инспекцией, либо иные документы, подтверждающие законность источников оплаты акций.

Юридические лица, заявившие письменно о желании приобрести акции (именные простые), заключают с банком договор. При этом банку должны быть представлены баланс и отчет о результатах финансовой деятельности на конец квартала перед датой внесения денежных средств для приобретения акций. В соответствии с условиями договора юридическое лицо вносит на счет банка не менее 30 процентов стоимости заявленных акций. Остальная сумма вносится в течение трех месяцев со дня окончания подписки.

В случае невнесения заявленной суммы до 01.03.95 акционер уплачивает банку за время просрочки (с 1 марта 1995 года) 10 процентов годовых от суммы просроченного платежа, и банк приобретает право реализовать эти акции в порядке, определяемом правлением банка.

Минимальный пакет акций, приобретаемых юридическими лицами — 500 шт. (акции серии IV—ПС), физическими лицами — 10 шт. (акции каждой из серий IV—ПС, IV—П).

Оплата акций производится путем внесения наличных или безналичных средств в карбованцах. При введении новой национальной валюты — в соответствии с действующим законодательством.

Реализация акций производится по их номинальной стоимости или с курсовой разницей, определяемой правлением банка.

Акции предыдущих выпусков подлежат обмену на акции серий IV—ПО и IV—ПСО. Обмен акций производится в период подписки в срок до 01.12.94.

Если количество акций I-III выпусков (простых или привилегированных) в пакетах, которыми владеет акционер, меньше минимального, то акционеру предоставляется возможность либо сделать доплату до номинальной стоимости минимального пакета или до суммы, кратной 100000 крб., либо предъявить акции банку к выкупу. В этом случае выкуп акций банком будет производиться по курсу, устанавливаемому правлением КАБ «Славянский», на момент совершения операции.

После окончания установленного срока акции обмену не подлежат и выкупаются банком по номинальной стоимости.

Выкуп банком акций IV выпуска может производиться по решению правления только после 01.07.95.

По решению правления банка лицам, относящимся к категориям малообеспеченных, льготных, акции будут реализовываться со сниженной курсовой разницей. Выкуп акций четвертого выпуска у владельцев, относящихся к указанным категориям, может производиться по курсовой стоимости за вычетом расчетной суммы льготы, предоставленной при покупке.

Выплата дивидендов по акциям производится в соответствии с уставом банка и «Положением об акциях, выпускаемых КАБ «Славянский».

Размер дивидендов на одну акцию определяется в соответствии с принятой методикой исходя из направленной на эти цели прибыли.

Сумма прибыли банка, направляемая на выплату дивидендов, определяется общим собранием акционеров.

Периодичность выплаты дивидендов устанавливает общее собрание акционеров.

Срок выплаты дивидендов — в течение месяца со дня окончания собрания акционеров, на котором утверждено распределение прибыли и дивидендов.

Место выплаты дивидендов — головная контора: г.Запорожье, ул.Кремлевская, 8.

По акциям серии IV-П и IV-ПО на 1994-1995 гг. дивиденды выплачиваются на уровне средней процентной ставки по именным простым акциям плюс 20 процентов годовых от суммы номинальной стоимости акций данной категории. На последующие периоды процентную ставку выплаты дивидендов по этой серии акций устанавливает общее собрание акционеров.

Выплата дивидендов оформляется платежным поручением, почтовым переводом, расходным ордером, перечислением на лицевой счет акционера по его желанию.

Владельцы полностью оплаченных акций имеют право продать их, осуществить все другие действия полного индоссамента с обязательной отметкой о совершившейся сделке в журнале учета движения акций банка.

Владельцы именных привилегированных акций серии IV-П и IV-ПО имеют гарантированный процент выплаты дивидендов и преимущественное право на долю имущества банка при его ликвидации.

Именные простые акции серии IV-ПС IV-ПСО дают право на участие акционера в управлении делами банка путем голосования на общих собраниях акционеров.

Минимальный пакет акций, дающий право участия в голосовании — 500 акций. Голосование проводится по принципу: одна простая акция — один голос.

При этом допускается представительство одного акционера от имени других акционеров (по доверенности). Сумма голосов данного акционера не может превышать 35 процентов от общего количества голосов акционеров.

В случае, если подписка на акции превышает размер уставного фонда, по решению собрания акционеров банк может отклонить лишнюю подписку. Отказ в подписке производится по списку подписчиков с конца списка в обратном порядке.

Срок возврата денежных средств при несостоявшейся подписке — 20 банковских дней с момента рассмотрения итогов подписки общим собранием акционеров.

Банк самостоятельно ведет учет движения акций в соответствии с «Положением об акциях, выпускаемых КАБ «Славянский», утвержденным решением общего собрания акционеров 22 февраля 1993 года, и последующими к нему изменениями.

При принятии решения о приобретении акций банка должны учитываться следующие факторы риска:

а) тяжелое финансовое положение большинства предприятий из-за разрыва сложившихся хозяйственных связей, что затрудняет привлечение их свободных средств для формирования кредитных ресурсов;

б) отсутствие согласованной государственной политики в отношении налогообложения, приватизации, регулирования внешнеэкономической деятельности, земельной реформы, порядка введения национальной валюты и обеспечения ее конвертируемости, что в целом ведет к ограничению сферы применения кредитно-денежных отношений;

в) форс-мажорные обстоятельства.

Н.МИКУЛИНА,
председатель правления банка.

СПАЙК Лтд

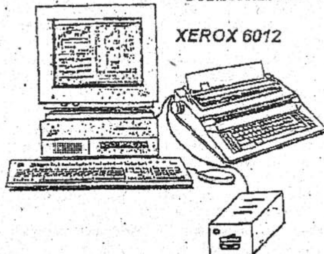
Официальный дилер фирмы RANK XEROX
ПРЕДСТАВЛЯЕТ
Электронные пишущие машинки XEROX 6001,6012;
Три языка (укр., рус., англ.) "Ромашка";
Коррекция знаков, целых строк;
Автоматическая подача документа, с точностью до миллиметра;
Вычерчивание таблиц;
Текстовая память и память для линейных форматов;
Внешняя память на гибких дисках;
Совместимость с ПЭВМ.

XEROX 6001

ШОК-ЦЕНА!
Цены на пишущие машинки XEROX 6001 и 6012 снижены на 15 %
Государственным предприятиям на 17%
ТОЛЬКО ДО 20 ОКТЯБРЯ

XEROX 6012

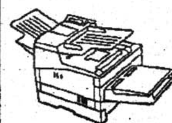

А КРОМЕ ТОГО:

ПОСТАВКА ШРЕДЕРОВ
(бумагорезательные машины TAROS S-100 и другие)

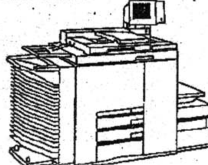
•ремонт и сервис,
•обучение специалистов,
дополнительная периферия

Xerox 7041

КОПИРОВАЛЬНО-МНОЖИТЕЛЬНЫЕ АППАРАТЫ XEROX
кабинетные,
малой и средней производительности,
с масштабированием,
с двухсторонним копированием,
цифровые лазерные аппараты,
аппараты с редактированием,
инженерные системы.

Xerox 5380

ТЕЛЕФАКСЫ, ЛАЗЕРНЫЕ ПРИНТЕРЫ

ДЕМОНСТРАЦИОННЫЙ ЗАЛ *продукции фирмы RANK XEROX*
находится по адресу:
пр.К.Маркса, 93,2 этаж,
телефон (0562)44-35-73

СЕРВИСНАЯ СЛУЖБА:
пер.Белостоцкого, 14
тел.(0562) 23-42-82
факс (0562) 23-91-28

ФИЛИАЛЫ

г.Днепродзержинскг.	Новомосковск	Кривой Рог
ул.Ленинградская,26а	тел.(05612)2-73-10	тел.(0562)23-31-40
тел.(05692)2-73-29		

Информация о первом выпуске акций акционерного общества открытого типа «Материал-Прогресс»

1. Характеристика эмитента

1.1. Официальное наименование: акционерное общество открытого типа «Материал-Прогресс» (сокращенно: АО «Материал-Прогресс»).

1.2. Местонахождение: 252040, г. Киев, ул. Кржижановского, 3.

1.3. АО «Материал-Прогресс» учреждено общим собранием учредителей 30 мая 1994 года (протокол № 1).

1.4. Предмет деятельности: проведение научных исследований, конструкторско-технологических и внедренческих работ по созданию инструментальных, конструкционных, специальных и других материалов и технологий их получения и производство изделий из них, а также другая деятельность, направленная на обеспечение благоприятных условий для основной деятельности.

2. Сведения о выпуске акций

2.1. Цель выпуска: формирование уставного фонда в размере 75000000 (семьдесят пять миллионов) карбованцев в соответствии с решением собрания учредителей (протокол № 1) от 30 мая 1994 года.

2.2. Номинальная стоимость одной акции: 100000 (сто тысяч) карбованцев.

2.3. Количество выпускаемых акций: 750 (семьсот пятьдесят) штук. Все акции простые именные серии А с порядковыми номерами от 001 до 750.

2.4. Срок проведения подписки: с 1 сентября 1994 года до 30 сентября 1994 года. Учредители оставляют за собой право отклонить избыточную подписку при превышении ею уставного фонда.

2.5. Подписка на акции проводится АО «Материал-Прогресс» самостоятельно по адресу: г. Киев, ул. Кржижановского, 3. Телефон для справок: (044) 444-6615.

2.6. Величина дивидендов, порядок и сроки их выплаты определяются общим собранием акционеров по итогам работы за год.

2.7. Права акционеров:

— принимать участие в управлении делами АО путем участия в общем собрании акционеров. Голосование на общем собрании акционеров проводится по принципу: одна акция — один голос;

— принимать участие в распределении прибыли АО и получать ее часть (дивиденд);

— назначать своих представителей для участия в работе АО;

— получать информацию о работе АО.

2.8. Принимая решение о подписке на акции АО «Материал-Прогресс», необходимо учитывать следующие факторы риска:

— политическая и экономическая нестабильность;

— изменение законодательства о налогообложении.

Цветные металлы покупаем

первичный металл, отходы, лом
МЕДИ, БРОНЗЫ, ЛАТУНИ
постоянно, в любых объемах у организаций, предприятий, частных лиц «Ленкрад Ltd»
тел: /044/ 221-70-97;
факс 224-11-84

— Лампы бактерицидные ДБ-60 /длина 90 см, без светильников/.
— Коробки стерилизационные круглые — типа КСК /нерж. сталь/, объемом 3,0, 6,0, 9,0, 12,0, 18,0 л.

УСЛОВИЯ ПОСТАВКИ — САМОВЫВОЗ
310125, Харьков, Красношкольная наб., 16, ком.803.
ФПК «ФАРМ-ИНВЕСТ», тел. /факс/0572/ 21-87-67.

Інститут Державного управління і самоврядування при Кабінеті Міністрів України

Оголошує

прийом слухачів для стаціонарного навчання за однорічною програмою «Магістр управління охороною здоров'я» на 1994/95 навчальний рік.

Приймаються громадяни з вищою медичною освітою віком до 40 років.

Навчання проводиться за програмою, що базується на міжнародному досвіді та за участю закордонних викладачів. Для слухачів з високими показниками в успішності можливе стажування за кордоном.

Навчання безкоштовне. Іногородні забезпечуються гуртожитком.

Мова навчання — українська.

Заяви приймаються до 29 серпня. Вступні іспити будуть проводитися з 29 до 31 серпня. До заяви додаються копія диплома про вищу освіту, медична довідка /форма 086-у/ та дві фотографії розміром 3х4 см.

При зарахуванні перевага надається особам, які направлені Міністерством охорони здоров'я України або обласним чи міським управлінням охорони здоров'я.

Початок навчання 5 вересня 1994 року.

Адреса інституту: **252057, Київ, вул.Ежена Потьє, 20.**

Телефон приймальної комісії 441-76-94.

Механический завод реализует:

Ножницы листовые кривошипные Н-478 /толщина разрезаемого листа 16 мм, длина реза 2200 мм/;

Стропы грузовые четырехветвевые 10 т и 6,3 т;

Дымососы Дн-9у;

Металлоформы для железобетонных изделий;

Металлоконструкции, трубы дымовые диам.600мм.

Адрес предприятия: 250015, г.Чернигов-15, ул.Любченко, 15 телефон: /04622/ 5-30-73; 2-61-94; 5-65-02; телетайп 192168 «Марс»

Реализуем со склада в Киеве:

— сепараторы-сливкоотделители ОС-Б/1т/час/, ОС2Т- 3/5т/час/, ОС-2Д-500 и другие;
— сепараторы пивные;
— станки токарные 1Н65, 16К40, МК60-65, 1К62 и др.;
— станки фрезерные 6Т83, 6Т82Г и др.;
— пастеризаторы ОКЛ-10, ПТУ-10, ОК2Н-5;
— ножницы гильотинные НК3416, НК3418.

Тел. /044/ 552-97-82, 552-92-83, 552-96-74.

Поправка

В оголошенні про банкрутство, розміщеному в «ГУ» від 13.08.94 № 155 на 5-й стор. /в шостому рядку зверху/, допущено помилку. «Плюс-А» слід читати «Полюс-А»

Вниманию владельцев приватизационных бумаг!

"ГРАДО-ТРАСТ"

ПРИГЛАШАЕТ К ВЗАИМОВЫГОДНОМУ СОТРУДНИЧЕСТВУ

- Оплаченный уставный фонд — 20.000.000.000 карбованцев, в том числе 70% в долларах США.
- Учредители — крупные финансово-кредитные учреждения Украины.
- Высокий профессиональный уровень специалистов и консультантов по вопросам приватизации.

МЫ ОПРАВДАЕМ ВАШЕ ДОВЕРИЕ

ПУНКТЫ ПРИЕМА ПРИВАТИЗАЦИОННЫХ БУМАГ:

бульвар Перова, 56, тел. 512-08-82
ул. Димитровская, 71, тел. 219-12-90
ул. Гашека, 17, тел. 559-19-51
ул. П.Мирного, 26, тел. 290-87-01

"ГРАДО-ТРАСТ" — НАДЕЖНЫЙ ПАРТНЕР В ДЕЛЕ ПРИВАТИЗАЦИИ!

Арбітражний суд м.Києва порушив справу № 6/93 про банкрутство МП «Еколог» /м. Київ, вул. Червоноармійська, 8, р/рахунок № 1345760 в Акціонерному комерційному банку «Градобанк»/.

Просимо всіх кредиторів та можливих санаторів у місячний строк звертатися за адресою: 252030, м.Київ, вул. Б.Хмельницького, 24.

Арбітражний суд м.Києва порушив справу № 15/96 про банкрутство МП «Полігон» /м. Київ, вул. Б.Хмельницького, 52-б, рахунок 508808 у Старокиївському відділенні Укрсоцбанку/.

Просимо всіх кредиторів і можливих санаторів у місячний строк звертатися за адресою: 252030, м.Київ, вул. Б.Хмельницького, 24.

Реализуем

тракторы ЮМЗ, МТЗ
автокраны,
заправщики,
Днепропетровск,
9-80-64.

Концерн «Укрпромавтошиноремонт» 01.10.94р. ліквідується. Претензії приймаються до 25.09.94р.

Інформація про перший випуск акцій відкритого акціонерного товариства «ГРАНД-АРСС-ІНВЕСТ»

I. Фірмова назва товариства, створеного у формі інвестиційної компанії (надалі Компанія): «ГРАНД- АРСС- ІНВЕСТ».

II. Місцезнаходження: 352110, м. Київ, вул. І.Клименка, 23.

III. Рішення про створення Компанії прийнято загальними зборами 9 червня 1994 р.

IV. Засновниками Компанії є:
1. Товариства з обмеженою відповідальністю: «ДІЛ», «ГЛОРІЯ-М»;
2. Виробничо-комерційне підприємство «Промагросинтез»;
3. Концерн «АРСС-Континент»;
4. Фізичні особи.

V. Органами управління Компанії є загальні збори, рада Компанії, правління.

VI. Строк діяльності Компанії не обмежений.

VII. Оскільки Компанія є новоствореним підприємством, бухгалтерських балансів, звітів про розподіл прибутків та інших фінансових звітів на момент передплати немає. Кредиторської заборгованості на момент випуску акцій Компанія не має. Адміністративні та економічні санкції державними органами на Компанію на момент випуску акцій не накладались.

VIII. Предмет діяльності та мета Компанії:
1. Компанія створюється для здійснення інвестицій, забезпечення прибутковості вкладів і прирощення внесених коштів.
2. Напрямки інвестицій.
2.1. Поповнення власного портфеля цінних паперів за рахунок акцій підприємств, які приватизуються та інших високоприбуткових цінних паперів.
2.2. Безпосередні фінансові вкладення в інвестиційні проекти та нерухоме майно.
2.3. Розвиток власної матеріальної бази та інфраструктури фондового ринку.
2.4. Діяльність з випуску та обігу цінних паперів.

IX. Загальні відомості про цінні папери. Випуск акцій Компанії складається із 3 000 (трьох тисяч) простих іменних акцій на загальну суму 3 000 000 000 (три мільярди) карбованців. Номінальна вартість однієї акції 1 000 000 (один мільйон) карбованців.

Початок розміщення акцій — 1 вересня 1994р., закінчення — 21 вересня 1994р.

Розмір дивідендів за акціями і порядок їх отримання визначають загальні збори.

Рішення про випуск акцій прийняте загальними зборами акціонерів 8 липня 1994р., протокол № 2.

X. Майно в натуральній формі засновниками не вноситься.

XI. Найменування банківської установи та номер тимчасового рахунку, на який мають бути внесені початкові внески: т/р 467144 у Київському філіалі банку «Київ-ГРАНТ», МФО 322788.

XII. Мета використання фінансових ресурсів, залучених від емісії інвестиції у капітальне будівництво, промислову сферу та нерухоме майно.

XIII. Вид цінних паперів—акції; категорія—прості іменні. Інші цінні папери не випускаються. Акціонер має право брати участь в управлінні Компанії, отримувати дивіденди, заповідати акції у спадщину. При голосуванні кожна акція дає її власнику право на один голос.

XIV. Розміщення даного випуску акцій проводиться Компанією самостійно.

XV. Привілейовані акції товариством не випускаються.

XVI. Число серій та порядкові номери акцій:
Число серій — одна.
Серія А1, де А — вид та категорія цінного паперу (проста іменна акція), — номер емісії (номер 1).
Порядкові номери акцій: від 0001 до 3000.
Серія та номер першої акції: А1-0001.
Серія та номер останньої акції: А1-3000.

XVII. Продаж буде проводитись за адресою: м.Київ, вул.Клименка, 23, тел.277-73-35.

XVIII. Власники цінних паперів не мають привілеїв.

XIX. Запланований курс акцій: акції пропонуються до продажу за їх номінальною вартістю.

XX. В разі перевищення рівня передплати зайва передплата відхиляється згідно з Законом «Про господарські товариства», в разі недосягнення 60% підписки питання засновниками буде розглянуто питання про доцільність створення Компанії.

XXI. Передплатники повинні знати, що інвестиційна діяльність, як і взагалі усяка підприємницька, пов'язана з ризиком, але перш за все треба звертати увагу на дії державних органів у сферах інвестиційної політики та розвитку цінних паперів.

Генеральний директор
А.ПІХНО.

РАЗНОЭКСПОРТ проспект эмиссии облигаций

Общим собранием учредителей от 29 июня 1994 года, согласно Протокола № 5, принято решение о выпуск . процентных облигаций на сумму 125 000 000 000 крб.

1. Основные данные об эмитенте.

1.1. Общество с ограниченной ответственностью "Компания Разноэкспорт", в дальнейшем Компания. Зарегистрирована Печерской районной администрацией г.Киева 28 июня 1994 года. Регистрационный номер 0889033 .

1.2. Юридический адрес Компании: Украина, г. Киев-1, Крещатик 16 .

1.3. Оплаченный уставной фонд на 29 июня 1994 г. составил 200 000 000 (двести миллионов) карбованцев.

1.4. Высшим органом управления Компании является собрание участников; исполнительным органом - дирекция; контрольным органом - ревизионная комиссия.

1.5.Учредителями Компании являются: Украинско-Американский концерн "Разноэкспорт" , АО "Разноэкспорт-Инвест", Общество с дополнительной ответовенностью "Ранозкопорт-Траст"

2. Сведения о предстоящем выпуске ценных бумаг.

2.1. Вид выпускаемых ценных бумаг - процентные облигации на предъявителя, с выплатой дохода из расчета 1,5 % годовых, сроком на 2 года. Номинальная стоимость - 100 000 крб. Количество - 1 250 000 штук, серии A (с номера 000001 по номер 250000), B (с номера 250001 по номер 500000), C (с номера 500001 по номер 750000), D (с номера 750001 по номер 1000000), E (с номера 1000001 по номер 1250000). Общий объем эмиссии составляет 125 000 000 000 крб.

2.2. Форма выпуска облигаций - наличная.

2.3. В процессе распространения облигации передаются как юридическим так и физическим лицам, с наличной и безналичной оплатой. Безналичные расчеты, хранение части ценных бумаг, операции с ними выполняет Депозитарий Компании.

2.4. Основные направления средств : проведение торговых, в том числе и экспортно-импортных операций; расширение существующей на Украине и за ее пределами сети представительств и агенств; долевое и полное финансирование крупных, в том числе межгосударственных инвестиционных, проектов; вложения в недвижимость; развитие собственной материальной базы и инфраструктуры фондового рынка.

3.1. Облигации выпускаются на 2 года - с 10 августа 1994 г. по 10 августа 1996 г. с выплатой дохода 3 % (1.5 % годовых). Продажа облигаций осуществляется по адресам: г. Киев, ул. Крещатик 16; ул. Красноармейская 53/3 с 10 августа 1994 г. по 10 августа 1996 г.

4. Условия выпуска.

4.1. Процентные облигации являются ценными бумагами на предъявителя и распространяются среди населения без ограничения на добровольной основе.

4.2. Доход по облигациям выплачивается эмитентом 1 раз через два года после выпуска этой облигаций при их погашении.

4.3. Продажа облигаций осуществляется по свободному курсу, размер которого зависит от времени их приобретения в течении года.

4.4. Процентные облигации выкупаются эмитентом у их владельцев начиная с 10 августа 1996 года, и могут быть предъявлены для выкупа и получения по ним дохода до 10 августа 1997 года. По истечение этого срока, процентная облигация утрачивает силу и оплате не подлежит.

4.5. Владельцы процентных облигаций могут сдать свои облигации эмитенту до срока выкупа (10 августа 1996 года) , но не ранее 1 января 1996 года по свободной цене, размер которой зависит от спроса и предложения.

5.Первичное размещение.

Первичное размещение облигаций производиться Компанией при помощи ее структурных подразделений по адресам: г. Киев, ул. Крещатик 16; ул. Красноармейская 53/3 .

Компания распространяет облигации без каких-либо ограничений, независимо от юридического статуса или места проживания инвесторов.

Контактный телефон: (044) 229-09-47

6. Розыгрыш призов.

Владельцы облигаций получают возможность участвовать в регулярных розыгрышах ценных призов. В течении двухлетнего срока будет проведено 16 тиражей-выиграшей. Общая сумма выиграшей составляет 50 миллиардов карбованцев.

7. Факторы риска.

Принимая решение о приобретении облигаций Компании необходимо учитывать следующие факторы риска: изменение законодательства в системе налогообложения; задержку приватизации, привлечения иностранных инвестиций и проведения экономической реформы; ухудшение экономической ситуации в стране; прогрессирующие темпы инфляции.

ПРИОБРЕТАЙТЕ ОБЛИГАЦИИ во всех отделениях сбербанка

Всьо чотко!

Гонорар

Нехай їй грець, тій політиці. Вже набридли вибори та перевибори, протистояння всілякі. Хочеться стабільності. А де її знайти, тут стабільність? Іду в парк. Ось тут, думаю собі, знайду спокій для душі. Та ще й, може, віршика придумаю про щось таке сердечне. Бо ж горобчики цвірінькають так доброзичливо, перегукуються дикі голуби, називаючи один одного придурком. Але то вони про себе так.

Я хочу заглибитися у природу і взяти щось ліричне. Знайшов найвідлюдніше місце, подалі від цікавих очей, всівся на лавочці та й думаю собі про найвищі матерії. Вже й рими став підбирати. Оце зараз запишу в блокнот. Справжню класику змайструю. За тими роздумами й не помітив, як біля мене вгніздились на лаві два «горобчики» двометрового зросту з наколками на грудях та на ручищах. Безцеремонно всілися близенько так біля мене з обох боків. А по алеї, бачу, і третій з їхньої компанії наближається. Глянув я на них і хотів уже встати та піти геть. Бо які вже тут віршики у такій компанії?

Але старший з них, трохи схожий на горилу, застережливо підняв лапиську:

— Тихо, старий! Не поспішай. Посидь-но трохи ось із нами. І не здумай комусь там сигналити. У нас тут є дещо таке, щоб ти помовчав.

І він показав з-під поли піджака здоровенного тесака.

— Ти от що, — продовжив горила. — Не поглядай на того, що онде стоїть на алеї. Він з нами. На шухері стоїть. Отож до діла. Витрушуй з кишень, що там у тебе є, та й будеш далі нюхати повітря. Бо ж нам, сам знаєш, треба матеріальне забезпечення.

І тут я, геть забувши про страх, зареготав так, що злодії аж очі повитріщали.

— Ну, ви даєте, хлопці, — кажу я їм. — Та я сам оце думаю, де взяти! Знайшли багатія! Не на того напали, не та адреса, — співчутливо похитав я головою.

— Та що ти там з ним дебати розводиш? — обурився злодій зліва від мене. — Давай-но я проревізую його кишені.

Він запустив лапу у внутрішню кишеню мого піджака. Дістав звідти моє письменницьке посвідчення і здивовано витріщився:

— Ти диви! Письменник! Так у тебе ж грошей кури не клюють! У тебе ж, брат, гонорари, хм-м. Так-так. Десь я читав твої віршики. Викладай-но грошики.

І він запустив руку в іншу кишеню мого благенького піджака. Знайшов три тисячі карбованців, що я тримав на хліб.

— Оце такі гроші маєш? — зморщив носа горила. — А ще писатель називається. А куди ж ти гонорари діваєш?

— Та оце отримав недавно з журналу переказ, так купив за нього, за ті гроші, авторучку. А на стержень не вистачило. Чекаю на новий гонорар. Може, вистачить на цей раз. А поки що ось пишу огризком олівця. Та й блокнотика вже варто було б нового купити. Як тільки спроможуся.

— Хм, — зітхнув горила. — Що у тебе взяти?

— Беріть,— кажу, — піджак. Його ще, якщо добре почистити і в деяких місцях підлатати, можна носити.

Той, що сидів зліва, став придивлятися до штанів. Але, забачивши на коліні чималу діромаху, заштопану сяк-так нитками, презирливо зморщив носа. Погляд його зі штанів сповз на мої туфлі. І він безцеремонно скинув один з них з моєї ноги.

— Оце такі туфлі носять письменники? — зневажливо тицьнув мені під ніс тією взувачкою. — Вони ж онде перепріють. Підбор стерся на сорок п'ять градусів. Сором один.

— Я їх тримав на риболовлю, — виправдовуюся перед злодієм. — Але тепер, самі знаєте, нових не купиш. Тож змушений і на свято носити.

— М-да-а, — протяг горила. — Нещасний народ ви, письменники. — Так-от, слухай, старий. У мене є ідея. Якщо ти письменник, то зробиш і для нас щось добре. Колись дуже хвалили тимурівців. Вони, бу́цімто, робили добрі вчинки. Допомагали людям. А ми, думаєш, гірші за тих тимурівців? Ми — кармалюківці. Ми в багатих віднімаєм, бідним допомагаєм. На, старий. Купи собі нову авторучку і паперу. І обов'язково напиши про нас.

З цими словами горила вклав у мою кишеню пару стотисячних купюр.

— Це тобі наш гонорар, щоб знав, які ми хлопці.

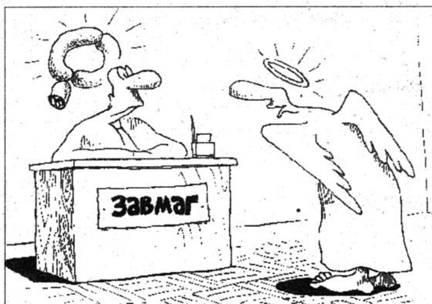
Ну, будь здоров, старий. Якщо напишеш про нас, то матимеш гонорар більший, аніж з отих жалюгідних газет та журналів.

За мить злодії зникли, мов їх і не було. А я тим часом перерахував отриманий від них гонорар.

... Тепер дійсно вистачить і на ручку, і на папір, і на підметки до черевиків.

Василь КРАВЧУК,
письменник.

Жарт номера

Для одних гроші не пахнуть, в інших не пахне грішми.

Володимир ПОЛІЩУК.

Кіровоград.

Мал. Сергія ФЕДЬКА.

Як це робиться

Восьма заповідь

Разом з іноземною фірмою створили ми спільне підприємство — кондитерський цех з виробництва тортів. Рецептуру нашого фірмового торту, на їхню пропозицію, прийняли, погодили, які і хто складові постачатиме, за спільною згодою назву майбутнього виробу придумали. Таку, щоб і нам, і їм була зрозуміла. Торт «Дездемона».

Ми приміщення надали, а вони нам поточну лінію встановили. Не лінія, а казка. Начинена програмно-числовим керуванням, напхигована комп'ютерами найостаннішого покоління. Одне слово, дивина та й годі. Монтували й налагоджували її фахівці закордонної фірми. За два тижні впоралися і в експлуатацію ввели. Дивимося й радіємо: до чого людський розум доходить! Треба, скажімо, виготовити партію власних фірмових тортів. На початку лінії закладаємо набір складових: борошно, цукор, яйця, масло, ром тощо. Все, що належить за рецептом, уведенням до пам'яті комп'ютера... І піішло-поїхало. Автоматично все зважується, відміряється, автоматично змішується, випікається, оздоблюється — і ось уже вискакують готові «Дездемони». Встигай-но тільки коробки підставляти.

Кілька днів зарубіжні спеціалісти спостерігали за бездоганною роботою лінії, розтлумачували нам, на які кнопки й коли натискувати, а впевнившись, що ми все зрозуміли, потиснули руки, сказали «гуд бай» і вирушили до свого закордону. А лінія продовжувала працювати і після їхнього від'їзду. Тільки недовго. Може, з тиждень, потім почало зайдати. З нею діялося щось незрозуміле. Закладаємо продукти на сто тортів, випустить штук двадцять і зупиняється. Що далі, то більше. Після семи-восьми почала зупинятися. І ніяк її не змусити працювати. На всі кнопки натискуємо, кулаком чи черевиком по ній гатимо, стоїть — і край.

Тут розмови пішли. Що ж вони, сякі-такі, за дурнів нас мають? Яке ж це спільне підприємство, коли користі з нього, як з козла молока? Начальство вирішило негайно їх викликати. Нехай налагоджують або забирають назад оте одоробло, а нам неустойку у вільноконвертований валюті.

Приїхали майстри, оглянули лінію, помацали, а далі й кажуть:

— Закладайте-но продукти на двадцять п'ять тортів!

Виконали їхню вимогу. Пустили. І за певний час всі двадцять п'ять свіженьких, духмяних вискочило.

— Тепер, — кажуть, — закладайте на п'ятдесят штук.

Зробили, пустили — результат такий самий.

— А тепер на сто! — загорілися закордонні майстри.

Заклали, пустили, і всі сто з'явилися.

«Що за диво? — чудуємося ми. — У них виходить, а в нас ні?»

Подивилися майстри одне на одного, посміхнулися і кажуть:

— Лінія цілком справна й надійна. Для того, щоб безперебійно працювала, потрібно лише одне: повний, у потрібній кількості набір компонентів згідно з рецептом, закладеним до комп'ютера. Він у нас такий, що все пам'ятає, і ошукати його нікому ще не вдавалося. А вам дамо слушну пораду: не порушуйте восьму заповідь, і все буде о'кей.

З тим і поїхали.

А ми тепер голови ламаємо: що воно за штука, ота восьма заповідь? На що вони натякають?..

Феодосій ЛУЗАН.

Римовані стібки

Приватизація

Пригріло сонечко,
Жвавіють вулиці,
Спостерігається
Активність мас.
Радійте, людоньки:
Приватизація!
Приватизація
Прийшла до нас.
Тепер ми власники
Усі заможнії,
Ми всі вельможнії
Тепер пани.
В нас все попереду.
Ми в ближчу середу
Приватизуємо
Хоча б штани.
Он дядько з вусами
Такими довгими,
Що задираються
До самих вух,
Стрибає з запалом,
Бо повезло йому:
Приватизує він
Чужий кожух.
Радійте, людоньки:
Це ваша доленька
Так несподівано
Вітає вас.
Все, що без догляду
Лежить під сонечком —
Приватизується,
Бо є указ.
Той тягне трактора,
А той реактора,
Той пароплавів п'ять
Спіймав, як риб.
А той тихесенько
Відкрив віконечко
І з неба сонечко
В мішок загріб.
Радійте, людоньки!
Тепер, без сумніву,
Жить стане краще нам
І веселіш.
В суцільній темряві
Усе, що схочете,
Приватизуєте
Іще скоріш.

Анатолій РОМАНОВ.

Пародія

Мухослон

Я тобі дарую вітку цю маленьку.
Уяви дерево могутнє влітку...

Олекса ЮЩЕНКО.

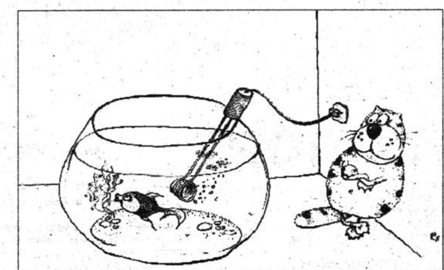
Я тобі дарую вудку,
Ти — русалку уяви,
І пливи од мене прудко,
Аж до моря запливи.
Свій диплом тобі дарую,
А ти мудрість уяви.
Я тебе вже не цілую —
Уподібнюйсь до сови.
Дипломована совиха,
Щоб сховати той диплом,
Ти, моя подружко, стиха
Швидше лізь в гниле дупло.
Я тобі віддам пір'їну,
Ти — лебідку уяви,
Що від зради мужньо гине,
Чи з очей геть запливи.
Я тобі дарую пищик —
Ти футбольчик уяви,
Підсувайсь, красуне, ближче
І мене, як м'яч лови.
Подарую тобі ляльку —
Дитсадочок уяви,
Де малят — всі знають змалку, —
Наче в лантусі трави.
З тебе я зганяю муху —
Ти слоняку уяви,
Сурмача мерщій послухай
І на шибці...задави.

Володимир СЕМЕНО.

Полтава.

Посміхніться!

Мал. Юрія ГОЛОВЧЕНКА.

Альтернативні думки

Про того, хто втратив обличчя, не скажеш, що на ньому лиця нема.
Підприємницька драма: відкрив не свою справу.
Комерційні структури.
Чим більше пудрити мізки, тим більше вони течуть.
Оренда з підкупом.
Вид образотворчого мистецтва: створення образу ворога.
Якби ми уміли так радитись, як радити...
Продукт праці гарячих голів — гарячі точки.
У погоні за іміджем загубив ім'я.
Оптимістичне: «У нас склалося ненормальне становище. І це нормально».
Свобода словоблуддя.
Мало ще прорубати вікна. Треба ще і рами вставити.
У нашої торгівлі до споживачів суто споживацьке ставлення.
З точки зору техніки безпеки провідників деяких ідей слід просто ізолювати.

Микола ЛЕВИЦЬКИЙ.

ГОЛОС УКРАЇНИ

Засновник — Верховна Рада України.
Видавець — Президія Верховної Ради України.
252019, м. Київ-19, вул. М. Грушевського, 5.
Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Перший заст. головного редактора А. ГОРЛОВ.
Редколегія: О. БІЛИК (заст. головного редактора), Л. БРОВЧЕНКО (в.о.заст. головного редактора), І. ГРУШКО, В. КРАСНОДЕМСЬКИЙ, С. ПИСАРЕНКО, С. ПРАВДЕНКО (головний редактор), Б. СИДОРЕНКО (заст. головного редактора), А. СОЛОНСЬКИЙ, В. СУДДЯ (заст. головного редактора).

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

♦ ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44.
♦ Рукописів не повертаємо.
♦ Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КП № 1 від 18.09.1990 р.

♦ За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
♦ Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
♦ За точність викладених фактів відповідальність несе автор.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.
Індекс 60955.
Тираж 380390.

Комбінат друку видавництва «Преса України».
252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0
Зам. 0311159.

Газету набрано і зверстано в комп'ютерному центрі «Голосу України».